

# Голос України

Влада — Радам!

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ



№ 53 (1803) ♦ П'ятниця, 20 березня 1998 року ♦ Ціна договірна

## Замість ТЕС — балерини, як динамо-машини

Коли надворі холодно, хочеться перетворити на керівництво до дії геніальну ідею незабутнього Райкінського персонажа. Пам'ятаєте? Стосовно балерини, яка, мовляв, крутить своє фуете без будь-якої користі для суспільства. І яку можна залучити до виробництва електроенергії.

І шойно налітило повідомлення від «Інтерфакс-Україна» про збільшення витрат палива на теплових електростанціях у зв'язку з похолоданням, народилася одна смілива думка. А що як надіслати директорів Національної опери

Анатолію Мокренку листа з проханням: відправити балетну трупі на допомогу нашим ТЕС.

А який ще вихід можна знайти, коли 17 березня теплові станції використали 101,2 тис. тонн вугілля (проти 87,6 тис. тонн шодобово у лютому) та 6,2 тис. тонн мазуту (проти лютихвих 4,6 тис. тонн)? Залишки палива на складах ТЕС за станом на 18 березня становили: вугілля — 1467, а мазуту — 296,5 тис. тонн.

То як, Анатолію Юрійовичу, позичите танцівників для благородної державної справи?..

### Вшанували хліборобів

Учора в приміщенні Національного академічного театру опери та балету відбулося урочисте вшанування переможців Всеукраїнського огляду-конкурсу серед сільських трудівників на звання кращого за професією. Його організовано Українським аграрною біржею (голова біржового комітету — Богдан Губський) та редакцією газети «Сільські вісті» (головний редактор — Іван Сподаренко). Кращих із кращих віншували Голова Верховної Ради Олександр Мороз, народні депутати України.

(Закінчення на 2-й стор.).



## Шахтарська Атлантида потоплає.



### «Стахановці» виходять з води сухими

Легендарну Атлантиду океан поглинув за одну добу. Шахти Стахановського регіону затоплювалися підземними водами так довше. Жителі міфічної країни жирували в розкошах і, подекуди, саме за це були покарані богами. Гірники зі Стаханова, Брянки, Кіровська, Краснодона та інших міст не можуть зрозуміти, за що і ким саме покарано їх. Сліди древньої цивілізації шукають і досі. Сліди шахтарської Атлантиди у Стаханові видно ще здалеку. Високі копри та адмінбудинки. А над прохідною шахти зберігся кількадеметровий гордий напис: «Батьківщина стахановського руху».

(Читайте на 6-й стор.).

### Потрібен поштовх

На сьогодні в Одесі заплановано зустріч президентів України, Молдови та прем'єр-міністра Росії з участю глави адміністрації Придністров'я Ігоря Смирнова.

Ці «переговори можуть стати серйозним поштовхом для виведення у практичну площину цієї проблеми, оскільки з деяких питань цей процес загальмувався». Так, меморандум урегулювання відносин між Молдовою та Придністров'ям практично не виконується молдовською стороною, заявив в інтерв'ю агентству «Інтерфакс-Україна» голова Верховної Ради незвіданої Придністровської молдавської республіки Григорій Маракуча.



### Кому продали наш гордий «Варяг»?

У пресі з'явилось повідомлення, що китайська фірма «Адженсія Туристіка е Діверсоас Чонг Лот лімітед, Макао» (агентство туризму та розваг) уклала контракт на придбання недовантаженого українського крейсера «Варяг» за 20 млн. доларів США. Учора каналами ІТАР-ТАКС надій-

шло інше повідомлення. З'ясувалося, власті Макао (володіння Португалії), куди покупця планував переправити «Варяг», ще на початку березня відмовили фірмі привізувати корабель біля місцевого причалу.

(Закінчення на 11-й стор.).

### День відкритого листа на Волині

Розглянуто більше 60 письмових звернень мешканців області. Надійшли листи також із Києва, Харківської, Луганської, Донецької, Одеської та Івано-Франківської областей України, в яких читачі газети «Голос України» цікавилися подіями різного плану, що відбуваються на Волині. В акції газети взяли участь голова Волинської обласної ради, голова облдержадміністрації Борис Климчук, луцький міський голова Антон Кривичий, народний депутат України Микола Жулинський.

Редакція газети вдячна волинській місцевій владі за добре організований спільний захід. Матеріали дня відкритого листа буде надруковано.

### Укрінформу — 80!

Відоме у різні історичні періоди під назвами УКТА, БУП, УКРОСТА, РАТАУ, Укрінформ, ДІНАУ посідає нині провідне місце серед вітчизняних агентств, щодня поширюючи понад 200 повідомлень і фотопісторій про найважливіші події в світі для майже тисячі всеукраїнських, обласних, міських, районних і багатотиражних газет, радіо- і телестудій. Інформаційну продукцію ДІНАУ отримують ІТАР-ТАКС (Росія), Рейтер (Великобританія), МТІ (Угорщина), ХІНА (Хорватія), Сінхуа (Китай), Ельта (Литва) та багато інших відомих інформагентств.

Наша газета, яка щодня використовує матеріали ДІНАУ, вітає колег з ювілеєм і бажає творчих успіхів!

○ Італійський концерн «Фіат» має намір інвестувати в автомобілебудування України 150 млн. доларів.

○ «Хліб України» надасть господарствам Криму в борг 7 тис. тонн рису для сівби.

○ Уряд України виділив 6,81 млн. грн. регіонам, які постраждали від стихійного лиха.

P.S.

## Гопос українців із Росії

«Ми з вами це багато років пожитати-мемо плоди наскрізь милитаризованої імперської політики. Сьогоднішнє збініння наших народів є результатом амбіційної політики і правителів колишнього Радянського Союзу, і функціонерів та лакеїв колишньої імперії різного рівня, які пересіли у владі демократичні крисла». — Йдеться у зверненні українців Санкт-Петербурга до виборців у нашій державі з нагоди виборів 29 березня.

Українці російської діаспори закликають до лояльності й виданості суверенітету України — вибрати до Верховної Ради України людей національно-демократичних поглядів. Із аналогічним зверненням до своїх земляків виступило Об'єднання українців Москви. Наголосили на тому, що вибори до Верховної Ради — це вирішальний момент для України, вони закликають виборців «незалежно від національності згуртуватися навколо відповідальних, державницьких виборчих блоків та партій: Національного Фронту, Народного Руху України, Народно-демократичної партії, Соціал-демократичної партії України (об'єднаної)».

## Київ запитати за кримські вибори?

Верховна Рада Криму ухвалила звернення до українського парламенту з проханням виділити з державного бюджету 6,29 млн. гривень на проведення виборів депутатів представницького органу автономної республіки. Цим же документом Верховна Рада автономії доручила урядові Криму до отримання коштів з держбюджету України профінансувати першочергові виборчі заходи в розмірі 1 млн. гривень за рахунок коштів республіканського бюджету і резервного фонду Ради міністрів республіки. Кримські депутати вирішили зібратися на наступне пленарне засідання після виборів — першого квітня. Можливо, вони мають веселі наміри, оскільки внесли до порядку денного сесії питання про затвердження Конституції Республіки Крим в редакції від 6 травня 1992 року, скасованої ВР України ще 4 роки тому.

До виборів

9



# Краще взяти паспорт

На «генеральну репетицію» надійшло 620 листів

Навчаймося голосувати

**М**И ПРОДОВЖУЄМО знайомити вас із технологією голосування на виборах 29 березня, а ви, шановні читачі, — засилайте реакції листами. Отож, на ваші запитання відповідає секретар Центральної виборчої комісії Ярослав ДАВИДОВИЧ.

— Як відбуватиметься голосування на виборчих дільницях — поетапно, крок за кроком?

— Виборець повинен прийти на виборчу дільницю з документом, який посвідчує його особу. Цим документом є паспорт.

— А чи можуть це бути, скажімо, права водія?

— Ми рекомендуємо взяти паспорт, бо він підтверджує, що ви проживаєте на цій дільниці. Якщо раптом хтось визнає, що не включений до списку виборців, його випишуть при пред'явленні паспорта і наявності прописки.

«Ми гарантуємо, що не голосувати — погано! Але за яку партію і кандидата віддати голос, не знаємо... Ми ніяк не поспіємо, але це ходимо і маємо 5 соток дати і соти згорю. Вирощують картоплю, буряки, моркву і т. д. Купляємо лише хліб, сіль і хліб. Живемо, вважаємо, середньо. Адже в 1946—47 роках ми не наїдалися не те що хліба, а й навіть буряку. Тепер картоплю, буряки, моркву їмо достатньо. Але коли посподібує радіо — ніч не спши. Адже

там обіцяють усе... Сподіваємося, що скоро буде тепло і працюватимемо на дачі й городі, а за радіо забудемо. Тоді й спатимемо, і буде легше на душі».

См'я Я. Десятеренко, Зеленодольськ Апостолівського району Дніпропетровської області.

— А якщо людина задала паспорт на обмін до органів внутрішніх справ?

По лінії МВС дано роз'яснення, направлено відповідний лист Центризбиркомом, що всі паспорти, які задані на переоформлення, до 29 березня видадуть. Зараз припинили приймати паспорти, а ті, які вже задані, терміново переоформляють, щоб устигнути віддати громадянам до дня виборів. Якщо ж не встигнуть — повернуть старі, щоб людина змогла скористатися своїм виборчим правом.

«Я за те, щоб до парламенту потрапили представники багатьох партій. Багатопартійність — наймудріша політика часу, держави, запорука демократії. Ні в якому разі не можна допустити відродження, під будівляю союсом, культу особи, відчуження «богів», «ангелів», «незмінних»».

А. Велаш, Новоград-Севський Черкаської області.

Далі виборцям видають бюлетені. Член дільничної виборчої комісії підписується на відправному талоні, де вже буде проставлено номер виборчого округу і дільниці. Виборець розписується на талоні і в списку виборців. Бюлетень відкривається, талон залишається в комісії. Отримавши

бюлетень, насамперед перевірте, чи немає на ньому з обох боків якихось позначок, бо інакше порушується анонімність голосування.

— До якого звертатися, якщо раптом щось є?

— До голови дільничної виборчої комісії. Якщо все нормально, то проходите з бюлетенем до кабінки і заповнюєте його.

Буде роздано шість бюлетенів: два з виборів народних депутатів України, по одному — з виборів депутата обласної ради, районної, на селі (в селищі) — депутата сільської (селищної) ради, сільського (селищного) голови, у місті — депутата міської ради і міського голови. У Києві та Севастополі — п'ять бюлетенів (без обласної ради), а якщо відміняти вибори міського голови — чотири.

«Як на мене, то всі перевиборчі програми партій мають гасловий характер. «Ми доб'ємося, ми введемо, ми повернемо, ми захистимо...» Було в нас це вже. Багато разів було».

Іван Хижняк, Полтавська область.

Якщо до дня виборів хтось із кандидатів у списку політичних партій, блоків чи в одномандатному виборчому окрузі змінив свою кандидатуру, або стотиме штами «вбивів із багатування», або викреслено його прізвище, член дільничної виборчої комісії, видаючи бюлетені, повинен попередити про це виборця.

Заповнивши бюлетень (про те, як правильно це робити, ми повідомляли в «Г» за 19.03), кидаєте їх до урни.

Оліана ШЕВЧУ.

## Вшануваши хліборобів

(Початок на 1-й стор.)

За словами Олександра Мороза, голопошиеним ним на прес-конференції напередодні події, добре, що в цей скрутний час знайшлися люди, які відірвали призабуту вже традицію вшанування трудявців села. Саме підтримка вітчизняного товаровиробника повинна стати державною політикою. Аж Україна має величезний потенціал для повного забезпечення себе сільськопродукцією, як і технікою для її виробництва. Наочний приклад останнього — концерн «Лан», що самостійно намагається поставити на конвеєр вітчизняний комбайн.

## Є програма допомоги

Режим Кучми-Пустовойтенка цинічно ігнорує потреби незахищених верств населення — людей похилого віку, хронічно хворих та інвалідів, говориться в заяві партії «Громада». Усі негаради та бідні нашого суспільства важким тягарем лягають на їхні плечі.

Партія «Громада» має добре виверену соціальну програму допомоги людям похилого віку, хронічно хворим та інвалідам.

Завдяки цій програмі поетапно виправдовуватиметься вирішення складних проблем інвалідів. Серед них такі життєво важливі, як бар'єрність житлового та соціального середовища, транспортне обслуговування, працевлаштування. Фінансова, державна підтримка громадянського руху інвалідів, яку гарантує партія «Громада», допоможе у вирішенні безоплатного медичного обслуговування та лікування, в забезпеченні найнеобхідніших засобів реабілітації.

# Якщо парламент не подолає вето

Можна майже гарантувати, що майбутні чотири роки у столиці України пануватиме пряме президентське правління, хоча так воно й не називатиметься офіційно. Бо, коли йшлося про події в Ялті, то, як заявив один з юридичних речників Президента, призначення виконавця обов'язків голови міста не означало введення прямого президентського правління. А мова йшла про виконання функцій голови Конституції, поняття, яке вільно має рашку: поняття нема де-юре, але воно є де-факто. Так само буде і з Києвом. Не недопущення veto Президента на закон про столицю дасть можливість ревнителю владного олімпі не допустити закріплення місцевого самоврядування в Києві, не проводити тут парні вибори міського голови. А мати слухняного виконавця волі президентського оточення, котрий призначатиметься главою держави на догоду тому оточенню й виконуватиме всі забаганки чиновництва, аби втриматися на посаді.

Яскраві приклади того в столиці є. Чи особа за природою своєї прямої залежності не зможе захистити інтереси Києва, а лише представити інтереси держави у сенсі столиці як фінансового донора.

Отже, тепер від Верховної Ради залежить доля Києва. І адміністрація Президента України відкрито виступає проти закріплення самоврядування в столиці.

Глава адміністрації Євген Кушнарков на брифінгу заявив: «Ми сподіваємося, що veto не буде поданою». Але й додав: «Інакше Президент буде змушений підписати закон про столицю».

Та оскільки є приклад того, як кілька разів «змушували» Президент не підписувати закон про місцеве державне адміністрування, намагаючись провести в ньому норму про призначення главою держави не лише глав адміністрацій, а й їхніх заступників, можна передбачати, що в ситуації з Києвом Леонід Кучма все ж таки вагатиметься: підписувати чи не підписувати закон про

## Прогноз

столицю, якщо парламент подолає його veto.

Чому вагатиметься, запитайте? А тому, що між накладенням veto на закон про столицю і 24 березня, коли парламент наміряється розглянути це veto, відбулися грандіозні події, котрі, на думку президентського оточення, мають зіграти вирішальну роль у боротьбі за мандат міського голови. Йдеться про широку рекламну кампанію голови Київської міської держадміністрації Олександра Омельченка, котрого, як усі пам'ятають, було визнано кращим мером України. Дарма, що посада його не має нічого спільного з цим ізомним словом «мер». Бо мер — це обрана територіальною громадою людина, за нашими законами — міський голова. І ним є — може, кому й не до вподоби — Леонід Косаківський. А Олександр Омельченко — призначений Президентом чоловік, посада якого називається «префект». Але що «деталь», коли йдеться про «престиж», тихенько опускають.

Тож Президент вагатиметься: підписувати закон про столицю чи ні. Ажде вірного «мера» визнано кращим, можливо, саме таким визнають його й кияни. Дарма, що на посаду голови міста балотуються дев'ять кандидатів. Шалість терезів довіри киян на виборів міського голови можуть повести себе неспередбачувано. І тоді не доведеться кувати повітря, червоніючи перед Радою Європи за намагаючи невіловати у європейській столиці такий демократичний інститут, як самоврядування.

Дію закону про столицю, у разі подолання veto парламентом, Євген Кушнарков оцінив як введення «дуже небезпечної моделі співіснування виконавчої влади і виконавчих органів місцевого самоврядування». Що ж, кинуться на «амбразуру» можна довірити лише своїй людині. І ця людина, маючи посаду голови міськдерж

адміністрації, балотується на посаду голови міста. Ця людина розуміє свою місію. Мабусть, розуміє й переагні: бути обраним киянами надійніше, ніж бути призначеним одним киянином, навіть якщо він — Президент.

А в разі невведення в дію закону про столицю, нема гарантій, що наступне скликання парламенту буде златне оперативне ухвалення цієї законної подолати принаймні veto на нього. Та перехідні положення Конституції України закріплюють таку норму: «До прийняття законів, що визначають особливості здійснення виконавчої влади в містах Києві та Севастополі відповідно до статті 118 цієї Конституції, виконавчу владу в цих містах здійснюють відповідні державні адміністрації». Що ж практично норму перенесено і в Закон про вибори депутатів міських рад та сільських, селищних, міських голів. А в Законі про місцеве самоврядування стосовно Києва і Севастополя йдеться про те, що виконавчу владу в областях і районах також здійснюють держадміністрації. Виконакоми обласних і районних рад не передбачено. У такій спосіб намагаються Київ і Севастополь приврянити до областей, а то і до районів? Якщо це справді так, то вибори в цих містах до органів самоврядування треба було б, за цієї метою, проводити за іншою схемою. Оскільки вони проходять маршрути, за мажоритарними одномандатними округами. Отже, це аргумент на користь закріплення самоврядування в столиці.

Школа лише, що кияни на минулих парламентських виборах не провели в законодавчий орган усіх своїх депутатів, котрі представляли б їхні інтереси і впливали на вчасне ухвалення закону про столицю. Довгі чотири роки обернулися боротьбою за владу в місті. І тепер все у волі його величистості настрою парламентаріїв, тимчасових киян. І Президента — киянина.

Світлана ПИСАРЕНКО.

## Підказка для КС

У день підписання Президентом України Закону про зміни до виборчого закону, котрі передбачають право кандидатів у народні депутати знімати свою кандидатуру в мажоритарному окрузі, Конституційний суд почав розгляд цієї ж проблеми. Центризбирком, як відомо, після рішення КС із приводу конституційності виборчого закону звернувся до органу конституційної юрисдикції, щоб той протлумачив порядок розподілу мандатів у разі обрання депутатом в одномандатному виборчому окрузі кандидату, котрий одночасно балотувався у багатомандатному загальнодержавному виборчому окрузі. Ажде вердикт КС не був однозначним.

З одного боку, кандидатом дозволялося одночасне балотування, а з другого — просування по партійному списку, у разі обрання в мажоритарному окрузі, визнавалося неконституційним. І правовідносини, а саме розподіл мандатів, не наступали. Це розуміли законодавці й тому ухвалили зміну до виборчого закону — право знімати кандидатуру з партійного списку після виборів.

Очевидно, Конституційний суд його не міг визначити щодо того, як саме протлумачити подання Центризбиркомом. Аж, наразі, підказав Президент. Тож просування відбулося.

Проте гарантії, що Конституційний суд протлумачить подання ЦВК в унісон із підписним законом, нема. Тоді, по-перше, КС покаже всім, що ним не керує глава держави, а, по-друге, якщо розподіл мандатів уже відбувся, саме плуменція КС може стати вирішальним для подальшого порушення питання про нелегітимність обраного парламенту і продовження повноважень нинішнього його складу. До цього можуть долучитися й інші суб'єкти виборчого процесу, котрі є відвертими носіями ідеї продовження повноважень Верховної Ради нинішнього складання.

Цікаво, як Конституційний суд скористається підказкою Президента?

Вікторія СВІТЛАНОВА.





# ПЕРЕДВИБОРНА ПРОГРАМА ВИБОРЧОГО БЛОКУ «ВПЕРЕД, УКРАЇНО!», УТВОРЕНОГО УКРАЇНСЬКОЮ ХРИСТІЯНСЬКО-ДЕМОКРАТИЧНОЮ ПАРТІЄЮ ТА ПАРТІЄЮ «ХРИСТІЯНСЬКО-НАРОДНИЙ СОЮЗ»

Ми, віруючаючи відповідальності за долю України, усвідомлюючи силу громадянської солідарності, сповнені духом Конституції, об'єдналися для того, щоб демократичним (парламентським) шляхом зупинити сповзання України в піврпу повного розпаду та загину українського народу як нації і вивести її на чільне місце людської цивілізації початку третього тисячоліття від Різдва Христового.

Ми, ініціатори блоку «Вперед, Україно», прийшли в активну політику за часів проголошення курсу на перебудову: стояли пліч-пліч через усю Україну в живому ланцюзі спінання; ухваливали Декларацію про державний суверенітет; проголошували незалежність України; розробляли і приймали нову Конституцію і проклали шлях до Ради Європи; розробляли закони і вели неперимену боротьбу з корупцією.

У цей напружений для нашої України час, сподіваємося на вашу підтримку.

## ПРОПОНУЄМО

### 1. У сфері економіки:

- визначити межі й необхідну міру втручання держави в господарську діяльність, запровадити переважно економічні методи управління сферою виробництва;
- сприяти структурній перебудові економіки, спрямованій на збільшення підприємств виробництва товарів народного споживання та високотехнологічної продукції;
- зміцнювати економічну самостійність регіонів шляхом формування бюджету «знизу», закріплюючи за місцевим бюджетом конкретні загальнодержавні подати з максимальним урахуванням регіональних особливостей;
- установити цивілізовану систему оподаткування, здатну забезпечити відновлення вітчизняного товарного виробництва і нейтралізувати наслідки тіньової економіки;
- скасувати як неконституційні такі законодавчі акти, що регламентують черговість платежів і визначають порядок безспірної стягнення коштів з рахунків суб'єктів підприємницької діяльності, оскільки останнє є сферою судової компетенції;
- проводити зовнішню-економічну політику на захист українського ринку від імпорتنної продукції при наявності високоякісних українських аналогів. Заборонити державним органам замовляти і закуповувати таку продукцію і послуги, які можуть бути вироблені й надані вітчизняними підприємствами.

### 2. У сфері соціальної політики:

- установити рівні умови пенсійного забезпечення для всіх категорій громадян. Розмір пенсії повинен залежати лише від стажу, умов роботи та їх шкідливих наслідків для здоров'я;
- розробити і розпочати реалізацію державної програми перекваліфікації безробітних та створення нових робочих місць, вивести механізм соціальної адаптації інвалідів, безробітних, одиноких людей;
- запровадити правовий механізм щодо забезпечення права громадян на безкоштовну освіту і медичне обслуговування.

### 3. У сфері культури і духовності:

- домагатися спрямування ідеології державної політики на утвердження в суспільстві християнських цінностей, гуманістичних ідеалів, переваги духовного над матеріального, солідарності, рівності, патріотизму;
- створювати сприятливі умови для відродження і розвитку української культури і мови, а також вільного розвитку культур і мов усіх національностей;
- законодавчо заборонити пропаганду культури насильства, цинізму та жорстокості в засобах масової інформації.

### 4. У сфері захисту сім'ї, материнства, дитинства та молоді:

- законодавчо забезпечити механізм створення системи цільового кредитування для молоді сім'ї та запровадити пільгові умови для працевлаштування молоді й підтримки талановитої молоді державою, приватними особами та організаціями;
- забезпечити можливість проходження альтернативної військової служби;
- розробити механізм законодавчого сприяння розвитку фізкультури і спорту, створення безоплатних спортивних секцій для молоді, пропаганди здорового способу життя;
- установити нормативні видатків з бюджету на розвиток науки в розмірі 3% від прибуткової частини, а також контроль за дотриманням вимог Закону «Про освіту» при фінансуванні освітньої мережі;
- не допустити скорочення мережі державних навчальних і виховних закладів;
- підвищити авторитет педагога і вченого в суспільстві, законодавчо встановити вчителям і викладачам державних загальноосвітніх закладів навчальних закладів статус державного службовця з відповідним матеріальним забезпеченням;
- створити умови для завершення процесу вибудування талановитої молоді і вивозу передових технологій за кордон;
- орієнтувати розвиток фундаментальних наук на пошук енерго- і ресурсозберігаючих технологій та екологічно безпечних винаходів.

- забезпечити можливість проходження альтернативної військової служби;
- розробити механізм законодавчого сприяння розвитку фізкультури і спорту, створення безоплатних спортивних секцій для молоді, пропаганди здорового способу життя.

### 5. У сфері науки та освіти:

- установити нормативні видатків з бюджету на розвиток науки в розмірі 3% від прибуткової частини, а також контроль за дотриманням вимог Закону «Про освіту» при фінансуванні освітньої мережі;
- не допустити скорочення мережі державних навчальних і виховних закладів;
- підвищити авторитет педагога і вченого в суспільстві, законодавчо встановити вчителям і викладачам державних загальноосвітніх закладів навчальних закладів статус державного службовця з відповідним матеріальним забезпеченням;
- створити умови для завершення процесу вибудування талановитої молоді і вивозу передових технологій за кордон;
- орієнтувати розвиток фундаментальних наук на пошук енерго- і ресурсозберігаючих технологій та екологічно безпечних винаходів.

### 6. У сфері державного будівництва:

- ухвалити в короткий термін закони, спрямовані на здійснення державно-правової реформи, пріоритетами якої повинні бути:
  - забезпечення прав і свобод людини;
  - проведення адміністративної реформи в Україні з метою удосконалення структури державного управління і перетворення статусу державних службовців у частині зменшення встановлених привілеїв і реального (до 30%) скорочення бюрократичного апарату;
  - побудова нової судової системи України відповідно до потреб економічної свободи, безастережної охорони загальних інтересів усіх громадян, зокрема тих, хто займається підприємницькою діяльністю;
  - розробити дієвий механізм утілення законів у життя і забезпечити їх ефективне виконання;
  - установити в законодавчому порядку відповідальність державних службовців за ненадання виконання своїх обов'язків, створити адміністративні суди для розгляду цієї категорії справ;
  - скасувати всі пільги для працівників органів законодавчої, виконавчої та судової влади;
  - установити диктатуру закону: відповідальність перед законом кожного громадянина незалежно від займаної посади.

## МИ ПРОПОНУЄМО РЕАЛЬНИЙ ШЛЯХ ПОСТУПУ ДО:

- цивілізованого громадянського суспільства, де людина є вищою соціальною цінністю, забезпечення прав якої є обов'язком держави;
- суспільства, де політика ґрунтується на засадах християнської моралі, а не привнесеного приватного зиску та особистого інтересу;
- добробуту та достатку, до майбутнього, в якому самі громадяни вирішувати в якому суспільстві їм жити, де молодь має гідну перспективу, а пенсіонери — повагу, пенсію та захист;
- суспільства, в якому злочинці, за викроком сулу, сидять у в'язниці, а не керують державою, де чиновники не принижують людську гідність і не зримують виплату често заробленого;
- цивілізованого європейського співтовариства, де кожна держава є повноправним учасником процесу інтеграції, а не «мостом», «санітарною зоною» чи «геополітичним парканом»;
- держави, єдине і головне завдання якої — шаліве життя нинішніх і майбутніх її громадян.

Голова Української  
Християнсько-Демократичної партії  
О. СЕРГІЄНКО.

Голова партії  
«Християнсько-Народний Союз»  
Г. ТКАЧЕНКО.

# ПЕРЕДВИБОРНА ПРОГРАМА ПРОГРЕСИВНОЇ СОЦІАЛІСТИЧНОЇ ПАРТІЇ УКРАЇНИ ВЛАДА ТРУДЯЩИХ ГАРАНТІЯ ПОРЯДКУ, ТВОРЕННЯ, СПРАВЕДЛИВОСТІ!

## Захистимо Україну від колонізації

Реальний стан справ на Україні, масштаби розвалу та незворотних втрат за 1991–1997 рр. має знати кожний:
 

- валовий внутрішній продукт України скоротився на 60%;
- кількість робочих місць скоротилася з 22 до 13 мільйонів;
- середня тривалість життя знизилася на 3,4 року. Україна вийшла на перше місце в світі за смертністю чоловіків у працездатному віці;
- загальна кількість населення України зменшилася на 1,5 млн. чоловік.

Багато трудових колективів отримують зарплату з багатомісячною затримкою, зaborгованість у зарплаті постійно зростає. Мізерну пенсію дають на частки і зримують. Все бізнесу недоступним стають освіта і лікування.

Держава, пограбувавши своє населення, накопичує внутрішній борг, не повертаючи трудові заощадження.

Три чимось жують трасти, банки, митніші, різного роду посередники. Заніваний борг України катастрофічно зростає, з 400 млн. дол. США в 1992 р. до 12 млрд. дол. США на кінець 1997 р. Під умови таких кредитних розпорядків підприємств, почався розпродаж землі.

## Вони руйнують — нам будувати

Усю повноту відповідальності за стан справ у державі повинні взяти на себе президенти України Л. Кравчук та Л. Кучма, депутати Верховної Ради України XII і XIII скликань та політичні сили, які підтримували і підтримують їх курс на зміну соціально-економічної форми і повернення України до капіталізму.

Руйнування держави може попердити лише зміна влади. Але це не має бути зміна маріонеток, це повинна бути докорінна зміна системи влади та курсу економічної політики. Досвід Паризької угоди, відшлюбований Великим Жентом, довів, що тільки рази трудящих можуть забезпечити дію закону, спрямовану на захист інтересів чесногo трудівника, зробити її підконтрольною та відповідальною перед своїми виборцями. Ми переконані, що парламентаризм, а тим більше президентська форма правління, ніколи не захистить інтереси простих людей праці.

Ми виступаємо за докорінну зміну соціально-економічного устрою держави конституційним шляхом. Ми розуміємо під цим ліквідацію інституту президентства, перехід до повноважень рад трудящих. Ми виступаємо за відтворення прав трудових колективів щодо керівництва своїми підприємствами та контролю за діяльністю адміністрації, формування органів влади знизу доверху, тобто висування кандидатів у депутати лише трудовими колективами, права відкликати депутатів у будь-який час. Заробітну плату депутат повинен отримувати лише в трудовому колективі, який його висуває у представницький орган влади. Ми виступаємо за надання профспілкам права законодавчої ініціативи, за те, щоб усі події обиралися народом з переобранням не рідше ніж 1 раз у 4 роки; затвердження і звільнення з роботи членів засадного прокурора України тільки за рішенням Верховної Ради України. Проахоронні органи мають бути підконтрольними місцевим радам, громадськості.

Лише зміна системи влади здатна створити умови для радикальних змін курсу економічної політики. Потрібна науково обґрунтована, комплексна програма подолання кризи, відтворення економіки. У нас є така програма. Ми її оголосили народу України з трибуни Верховної Ради в жовтні 1995 року.

На противагу всім державним програмам, основною якою була ліберальна економіка і які були з року в рік спрямовані на розграбування і знищення вітчизняного ринку, стимулювання банкрутства підприємств, їх ліквідації, розпродаж державних підприємств, безробіття та знищення рівня життя народу, наша програма спрямована на захист вітчизняного ринку та товаровиробництва, повне завантаження існуючих та створення нових виробничих потужностей, поновлення мільярдів робочих місць, наведення порядку в державі та забезпечення справедливості у виробництві, розподілі та споживанні національного продукту.

Обов'язковою умовою реалізації нашої програми є термінове денонсація угоди з Міжбанківським валютним фондом та витягання з країни всіх рахунків міжбанківських фінансових організацій.

Для об'єднання суспільства ми виступаємо за проведення всеукраїнського референдуму з курсу соціально-економічних реформ.

## Роботу кожному, хто може працювати

Реалізація нашого курсу передбачає розв'язання гострих соціальних проблем шляхом установлення конституційних гарантій на:

- забезпечення роботою;
- обмеження тривалості робочого дня 8 годинами, робочого тижня — 40 годинами;
- установлення проектного мінімуму із забезпеченням мінімальних витрат на харчування, одяг, житло, медичне обслуговування та соціальне забезпечення у розрахунок на громадянина та членів його родини.

## У сфері економіки:

- через введення надзвичайного економічного стану (на 2–3 місяці) для проведення комплексних економічних заходів;
- вистрибування робочий, народний та державний контроль, відміну комерційну таємницю;
- ліквідацію взаємозаборгованості підприємств

створити через систему взаємозаліку боргів та здійснення цільової кредитної емісії, введення валютного обігу.

— запровадити податкову політику шляхом спрямування податкової системи та переходу на прямі подати, вивести декларації на доходи, забезпечити дисципліну плати податків;
- реформувати систему заробітної плати та пенсії, піднявши їх мінімальний рівень до вартості життя;
- зафіксувати ціни на енергоресурси та товари першої необхідності, вивести механізм дієвого регулювання цін по основній номенклатурі товарів;
- реалізувати механізм оцінки майна, перейти від результатів приватизації, націоналізації об'єкти, що забезпечують національну безпеку (енергетика, підприємства ВПК, транспорт, зв'язок), та підприємств, що скоротили робочі місця знизити ефективність виробництва;
- запровадити дієвий механізм управління державним сектором економіки;
- забезпечити державну монополію на виготовлення та тотальну продукцію;
- запровадити державну підтримку села, стимулювати розвиток колективних, сільськогосподарських підприємств, не допустити розпродажу землі;
- вивести протекціоністські заходи у зовнішньоекономічній діяльності й передусім щодо захисту внутрішнього ринку сільськогосподарських продуктів та товарів народного споживання.

## У соціальній сфері:

- погасити зaborгованість у пенсіях за 1 місяць, у заробітній платі — за 3 місяці;
- повернути трудові заощадження населенню за 2 роки на основі формування спеціального бюджетного фонду за рахунок прогресивних податків на другу квартиру, другу машину, спадщини, за рахунок податку з продажу, повернення вивезеного з України капіталу та проінфляційних внутрішніх кредитів;
- фінансувати галузь соціальної сфери на рівні соціальних нормативів для забезпечення конституційно гарантованої безкоштовної освіти, охорони здоров'я, доступності культури, мистецтва, спорту, гідної заробітної плати вчителям, лікарям, працівникам культури;
- законодавчо захистити пенсіонерів, учасників війни, військовослужбовців, ветеранів праці, чорнобильців, інвалідів, багатодітні та неопікні сім'ї;
- розширити повноваження територій шляхом зняття бюджетної політики, джерела фінансування.

## У сфері міжнародних відносин:

- відновити громадян України незалежності від їх національної належності;
- визнати офіційною мовою українську та російську, надати їм однаковий статус і рівні права щодо їх використання в законодавчих, представницьких, виконавчих та судових органах влади.

## У духовній сфері:

- забезпечити свободу совісті, свободу релігійної та атеїстичної пропаганди;
- заборонити пропаганду насильства, розбещення, алкоголізму, наркоманії в засобах масової інформації;
- виконувати молитви на високих моральних ідеалах та патріотичних почуттях.

## У військовій сфері:

- забезпечити формування збройних сил на принципах послідовної професійної роботи кадрового складу та солдатів строкової служби, що були призвані на підставі загального військового обов'язку;
- підвищити обороноздатність країни за допомогою переоснащення армії високотехнічними зброєю, новим технікою, потужними засобами захисту в межах оборонної доктрини;
- забезпечити гарантоване отримання житла та законодавчо установленних пільг для військовослужбовців та їх сімей.

## Зовнішня політика:

- визнати стратегічним союзником України Російську Федерацію та Білорусь. Засудити політику протистояння брешчів народів;
- денонсувати Хартію про особливе партнерство з НАТО.

## Підсумком

### реалізації нашої програми буде:

- подолання економічної кризи та збереження розвитку виробничих сил країни;
- наведення порядку в країні шляхом неперемірної боротьби із злочинністю на всіх рівнях;
- ритмічна робота всіх підприємств з регулярною виплатою заробітної плати; за несвоєчасної виплати зарплати вистежити кримінальну відповідальність посадовців усіх рівнів;
- вчасна виплата пенсії, розмір яких має залежати від стажу та умов праці, повернення проінфляційних трудових заощаджень протягом 1998–1999 рр.

Пройшовши період надзвичайного економічного стану, до 2001 року Україна вийде з кризи!

Ми побудуємо  
Радянську Соціалістичну Україну!

Н. ВІТРЕНКО,  
голова Прогресивної  
соціалістичної партії України.



# Довготерпіння донецьких селян

**ДВА ТИЖНІ** тому перед президентським палацом у Києві шукали касками шахтарі, доведені до вісімдесятих численними неспадками зарплати. Час від часу, немов провісники можливої грози, віддаються такі свистки народного гніву. А селяни не можуть дозволити собі навіть такої акції протесту, хоча становище їхнє не краще. Вони терплять.



своє відпрацювала, а нову купити немає за що. Немає коштів і на пальне. Поголів'я худоби на фермі зменшилося наполовину, впади її продуктивність.

Та сама ситуація і в КСП «Шахтар»: шість тисяч гектарів землі, а залишилося тільки два трактори, неможливо купити запчастини. «Немає роботи в господарстві», — казав мені молодий бригадир тракторної бригади Ігор Григорович Голєв. — Куди, скажіть, дістати сільський молоди?». У грецькому селі Улаки Ілля Петрович Хаджі показав мені дитячий садок, де навіть вікна вирвані: він давно не діє. Зруйновано всю соціальну структуру села.

Селян нинішня влада закликає реформуватися. Змушує проводити розпорядження землі. Це остаточно все зруйнує. Але чи буде щасливим, чи стане заможним селянин, отримавши свій пай у якостях так чотири гектари землі? Сказати «так» мені не дозволила б совість. Нинішня влада старанно втілює в життя свої так звані реформи в сільському господарстві. На мій погляд, вони можуть пустили селянина по світу. Останнім часом кажуть про звання в оренду приватному підприємстві земельних і майнових прав. Нас заповідають, що це найкращий шлях виховання ефективного власника, що є єдиний нині спосіб виходу з нинішньої кризи. Прорахунок пропав: настільки доводиться необхідність створення приватноорендних підприємств, проголошуючи їх панасею від усіх лих на селі.

Що за ним стоїть? Давайте розберемося. На перший погляд ідея може здатися навіть заманливою. Вона передбачає, що на селі з'явиться такий собі активний підприємстві, уклади з селянами договір, забирає у них в оренду землю, що належить їм після паювання. Тобто, по суті, стає розпорядником і реальним власником кошикової колгоспної чи радгоспної землі. Кажуть: віддавши в оренду такому підприємстві свій пай, селянин може розраховувати на отримання певної орендної плати. Обіцяють, що звавши свій пай у 4—5 гектарів землі, селянин може сподіватися на 50—60 гривень орендної плати в розрахунок за місяць. Здавалося б, чим не ідеальний варіант, особливо для пенсіонера, тим паче, що пенсія нині становить у середньому десь близько 40 гривень за місяць, до того ж, її виплату часто затримують.

Але відомо, що добрими намірами вимощено дорогу не тільки в рай. Приватноорендні підприємства часто мають привабливий вигляд в теоретичних побудовах. А в житті? Для того, щоб вчасно і сповна виплачувати оренду плати, підприємстві-орендар мусить мати кошти, і чимали. Чому наші «реформатори» переконані, що такі кошти вони матимуть? Адже для цього треба не тільки виростити високий урожай або виробити на фермах дешеве м'ясо чи молоко. Треба всю продукцію ще і вивести на ринок, щоб її продавати. Це гарантувати? Хто здатний гарантувати, що на шляху в підприємстві не буде перешкод як несприятливої ринкової кон'юнктури? Що він не розориться, не стане банкрутом,

як це часто буває навіть у багатих капіталістичних країнах? А психологічний момент?

Орендар фактично перетворюється на сучасного поміщика, а власники пайів, які передали йому права на них, стають звичайними наймитами. Чи до душі нашим людям буде нехтування їхньої думки, чи звикнуть вони до ролі безвольних виконавців, працюючого бидла?

І ще одне: колгоспи та радгоспи утримували за свій рахунок дорожню соціальну інфраструктуру на селі. Дитячі садки, школи, фельдшерсько-акушерські пункти, клуби, сільські практично безплатні їдальні існували за рахунок коштів колгоспів і радгоспів. Віддати хворого до районної лікарні, зорити присадити ділянку — все це за безпечувалося суспільним господарством. Але з приходом на село «ефективного господаря» все буде по-іншому. Орендар має турбуватися про власний кошичок, такий уже безперечний закон капіталізму. Отож масова поява приватноорендних підприємств навряд чи принесе благополуччя в селянське життя.

Ні, я не виступаю за обов'язкове збереження колгоспно-радгоспного ладу. В нього були свої недоліки, часто доносили серйозні. Люди повинні мати право на вибір, на вільний пошук і вільний маневр. Але, вважаю, не можна силою наважувати селянина шукати новий, неперевершений практичний спосіб життя тільки тому, що ця ідея народилася в голові одного з високопоставлених «реформаторів» або ж її порекомендували країні західні експерти, яких вважають у нас найрозумнішими.

У глибинці проблеми відчувався особливо гостро. Дуже непокоїть стан сільськогосподарської техніки. Та, що є в господарстві, давно відслужила свій вік, її латають і перелатують. Проте є межа витратливості навіть для металу. А купити нову неможливо: селянське господарство, яке ледве виживає, не має коштів, а техніка дорожчає, стає дедалі менш доступною землеробів. Власті знайшли нову форму забезпечення вітчизняного сільського господарства. І, як завжди, руйнівну для селянина. Йдеться про МТС — машинно-технологічні станції. Розумне, здавалося б, починаючи: сконцентрувати техніку в одних руках і з її допомогою забезпечити проведення механізованих робіт. А оплату стягують за рахунок частини врожаю. Але МТС комплектують фантастично дорогою імпортованою технікою. За використання на збірних роботах комбайна «Джон Дір», наприклад, стягують п'ять частини врожаю. Але ж сільськогосподарське виробництво — це не тільки живина...

У нашій країні є могутній воєнопромишловий комплекс, озброєний сучасними технологіями. Без сумніву, що йому під силу налагодити виробництво власної сільськогосподарської техніки. Адже це нонсенс, що Україна, яка поси-



дає одне з провідних місць у світі з виробництва зерна, не випускає власні зернозбиральні комбайни, а купує їх за кордоном. Спроби створити сучасну техніку — той самий комбайн «Славутич» у Херсоні або «Лан» в Олександрії на Кіровоградщині — натрапляють на стійку протидію. В чому причина? Може, в тому, що комусь просто вийшло брати зарубіжні кредити під поставки імпортованої техніки за цінами, що перевищують світові? Може, комусь з певних причин вийшло підживлювати чужу економіку, сприяти створенню нових робочих місць за рубежом, а не в себе вдома?

Чим більше знайомишся зі станом справ на селі, тим сильніше утверджуєшся в думці про те, що селянське господарство України розвалюють свідомо. Розвалюють, щоб легше й простіше втілювати підказану зарубіжними порадиниками ідею: створити на селі шар «ефективних господарів» — сучасних поміщиків, а селян перетворити на армію найманих сільськогосподарських робітників. Бо як інакше можна пояснити наполегливі зусилля властей розпоявляти землю, зробити її товаром, схилити Верховну Раду України до того, щоб узаконити купівлю-продаж землі? А «паритет» шін? Де ще в світі є таке положення, коли на купівлю 1 тонни солярки селянин має потратити 3 тонни зерна? Чи може за таких умов існувати, не розорившись, навіть найстаранніший, найпрацелюбніший селянин?

Важка ситуація склалася сьогодні в українському селі. Я назвав би її навіть трагічною. Чи може вона змінитися? Якщо в сфері сільськогосподарського виробництва триватиме політика, яку проводить нинішня виконавча влада, то з цілковитою впевненістю я можу сказати: ні, така ситуація на краще не зміниться.

Але надія є. Надія на те, що в український парламент прийдє новий депутатський склад, і більшість у ньому отримають люди, які думують про долю власного народу, власної країни, а не пристосування, котрі перебувають у прислугу у «грозових мішків» і турбуються лише про власні інтереси. Тільки прогресивна більшість зможе заставити виконавчу владу відмовитися від розорювальних для держави «реформ», від геноциду стосовно власного народу.

Олександр КОЖУХІНСЬКИЙ,  
голова Комітету Верховної Ради України  
з питань нафто-енергетичного  
комплексу, транспорту і зв'язку.

## Звідки у сільради гроші?

**ІВАНІВСЬКА** сільрада, що у Кашинському районі на Вінницькій, на відміну від багатьох інших не жермає — сама заробляє гроші. Яким чином? Про це я розпитав.

Віктор Броварник, колишній голова сільради, залишив по собі добру пам'ять. Нині органи самоврядування на місцях не мають особливих проблем із землею: їм вона наділена за законом. А тоді, у 1993-му, ситуація була інша. Однак Броварник усе-таки добився, щоб сільрада мала свій наділ. Підприємливий голова знав, що робитиме з відведеною 70-гектарною ділянкою. Віктор Петрович загорівся бажанням довести, що сільрада, маючи землю, сама зможе заробляти кошти. Із цієї метою сіль-

### Самоврядування: досвід

ський орган самоврядування створив свій виробничий підрозділ — комуносп.

Перш ніж «пробити» нову справу, Броварник, запровадив, навів не одну гулю. Та висті-т-решт районна рада ухвалила рішення про проведення в Іванові експерименту, суть якого полягала у створенні місцевого сільськогосподарської власної матеріальної бази для задоволення соціальних потреб населення. «Під експеримент» виділили 5 мільйонів карбованців. Більшість із них використали для придбання техніки та сільгоспінвентаря. Це був 1993 рік...

Через рік, коли збірли перший урожай, у гаманці сільради з'явилася своя копійка. Однак продовжити розпо-

ту справу Вікторів Петровичу, на прелюдний жаль, не вдалося: Броварник загинув в автомобільній аварії.

Тим часом справа Броварника налігано прижила в селі. Експеримент цілком виправдав себе. Це визнають не лише в районі й області.

Сільським головою в Іванові нині Юрій Бондарчук. Людина він не менш ініціативна й енергійна, ніж його попередник. «Реальною», — каже він, — влада може бути тільки тоді, коли є кошти. Без них ти, як голый король: людям соромно дивитися на тебе, а тобі — їм в очі. Кошти на дорож, звісно, не лежать, то ми й старасмо їх заробляти».

Комуносп, за словами го-

лови, як «палочка-стукалочка». Маючи у своєму розпорядженні 7 тракторів, два вантажні автомобілі, цей підрозділ надає також послуги в перевезенні вантажів, оранці городів тощо. «Ми встановили розцінки нічній від них, за якими обслуговує людей місцеве сільськогосподарське підприємство», — зауважує Бондарчук.

Бюджет сільради поповнюють і від сплати податків. Один з них — податок на випасання корів — може викласти у легкого поміщика: мовля, хіба реально за таке у селі брати гроші.

«Річ у тім, — уточнює голова, — що відведено спеціальне пасовище (знову ж таки із земель запасу), що займає велику площу — 800 гектарів».

Звісно, випасати на ньому корів вийшло. Сплативши п'ять гривень, пасовищем ко-

ристується протягом сезону. Загальна сума від цього податку становила майже 1,5 тисячі гривень. Також вирощують і продають сіно: торік у касу надійшло 2492 гривні. Тобто роблять те, що можна робити в будь-якому селі. Мають в Іванові надходження й від ринкової збору — 3267 гривень.

Іванівська сільрада на ділі додела, як можна раціонально, з користю для громади села використовувати землі резерву і запасу. Обласна рада зробила все, щоб поширити цей досвід. Повинитися до Іванова приїздили й окремі голови рад із сусідніх областей — Хмельницької та Житомирської. На жаль, на Вінницькій ним скористали тільки в декількох районах. Та й то лиш окремі сільради.

Віктор СКРИПНИК.  
Вінницька область.



ність подальшого існування «Центральної-Ірміне», який з'явився рівно через 60 років, ніби нагадуючи про пенсійний вік дати.

— Цей наказ від 6 березня 1995 року, який підписав тодішній міністр вугільної промисловості Віктор Полтавець, — згадує головний інженер уже закритої шахти Володимир Боршов, — став початком кінця нашого вугільного підприємства. Як тільки шахта потрапила в чорний список, не стало ніякої нам допомоги. Все відбулося стихійно: припинення вуглевидобутку, масове звільнення гірників, затоплення підземних виробок... І хоча на той час ми мали унікальну систему водовідливу — могли качати воду із го-

## Вирок: закрити через затоплення

— Ще до того, як шахти Стахановського регіону влилися в державну компанію «Укрвуглереструктуризація», — розповідає заступник генерального директора компанії Леонід Колесник, — їх закривали стихійно вольовим рішенням. Оскільки шахти тут з'єднані спільно гідротехнічною системою, після затоплення однієї вода переходила до сусідньої. Так усе й відбулося... Особливо сумна історія шахти імені Ілліча, яку затопили двічі. Першого разу ще зуміли відкачати воду, а потім... Я не суддя, але вважаю, що винні і керівники об'єднання «Стахановвугіл-

вод, що вийшли на поверхню, та буріння дегазаційних свердловин, які мають попереджувати утворення концентрацій газів, небезпечних для життя.

## Брянківський шахтар тобі товариш!..

Весвітний потоп — не рівня підземному у Стахановському регіоні. Бо завбачливо збудований Носем надійний плавальний засіб хоч якось зняв проблему. Чого не сказав про гірників закритих шахт — рятувальні круги у вигляді нових робочих місць, які їм пропонують, на жаль, ситуацію в цілому не поліпшують.

Місцевий фольклор уже відрегував на соціальний захист звільнених гірників із екс-шахтарських міст Стаханова, Брянки, Кіровська. Тому вислів «брянківський шахтар» (людина без роботи), будучи певні, аж ніяк не похвала...

— На всіх шахтах регіону, що закривалися, створено центри соціальної адаптації, які працюють як бюро з працевлаштування, — не заперечує значущість проблеми заступник генерального директора державної компанії «Укрвуглереструктуризація» Леонід Колесник. — За гіркову роботи таких центрів вдалося працевлаштувати майже тисячу чоловік. Спільно з науковцями ми підготували й розробили галузеву програму створення нових робочих місць для гірників, де врахували всі пропозиції органів місцевої влади. Програму погоджено на місцях і тепер вона на затвердженні в Кабінеті міністрів.

З коштами, треба зазначити, негусто, але в тому самому Стаханові вже вдалося зрушити справу з місця. Великі надії тут покладають на акціонерне товариство «Луганськелігніст», якому було доручено освоїти 12 мільйонів гривень на створення нових робочих місць. Невеликі швейні цехи, в яких отримали роботу гірники та члени їх сімей, уже працюють у Кіровську та Брянці. З 1 січня цього року мала запрацювати швейна фабрика у Стаханові, цехи якої гарантують понад 500 робочих місць. Але в лютому фабрика, розміщена у приміщенні колишнього універмагу міста, була готова лише на 90 відсотків. Відсутність коштів для пуску котельні та доведення до пуття каналізаційної мережі відсунули початок роботи на невизначений термін. А коли нарешті запрацює виробництво, з упевненістю не міг сказати навіть директор будівництва.

А ось швейний цех у Теплодожурі вдалося пустити в дію. Навіть встигли попрацювати: шили халати тощо. Та потім зникли замовлення, а з ними і підстави для якихось подальших ілюзій.

Можливо, інші спроби виявляться більш вдалим. Тим паче, що, як запевнив заступник директора Луганського філіалу «Укрвуглереструктуризації» Володимир Мороз, виконання програми зі створення нових робочих місць у 1998 році буде головним напрямом діяльності.

— Передбачається продовження будівництва цеху фарфорових виробів та лінії з розливу молока в місті Антрацит. Буде пущено цех із виготовлення електродів та

запчастин для міського електротранспорту у Стаханові. Крім того, надії покладаємо на завод з переробки сільськогосподарської продукції у Брянці та птахівницький комплекс у Красnodоні...

Дуже важко односторонньо оцінити ці спроби. Та виникає законне питання: чи не дешевше буде, якщо кошти, спрямовані на створення отих карликових цехів, навчання та перепрофільовання гірників, направляти на реконструкцію того-таки вугільного виробництва. Адже в умовах енергетичної кризи та відсутності інших енергосистем до цього питання рано чи пізно все одно доведеться повертатися.

Приклад із шахтою імені Чеснокова, що залишилася у Стаханові єдиною діючою із чотирьох, у майбутньому може дати відповідь на це питання. Трудовий колектив звернувся з проханням до керівників «Укрвуглереструктуризації» провести реконструкцію, підняти рівень вуглевидобутку. Тим самим врятувати шахту від ліквідації. Принципової згоди про це вже досягнуто на рівні Міністерства, тим паче, що промислові запаси, а це більш як 7 мільйонів тонн, теж стримують, не дають ставити хрест на виробництві. Спеціалісти підрахували: після реконструкції та заміни обладнання й механізмів видобуток зросте до 400–500 тонн за добу.

## Стахановський рух у зворотному напрямі

Навпроти прохідної шахти «Центральної-Ірміне» із газлом «Батьківщина стахановського руху» споруджено обеліск химерної конструкції. За задумом авторів проекту, він має символізувати передачу славних традицій новому поколінню.

Сьогодні вже можна стверджувати, що такий зв'язок не втрачено, і стахановський рух є. Шоправда, у зворотному напрямі. Приклад шахт Стахановського регіону свідчить, що на нинішньому етапі виступає, як не треба закривати вугільні підприємства. Звісно, підводний музей на місці затоплених шахт — утопія. Але все одно оті вакації, що відбулися тут кілька років тому, слід вивчати, щоб більше такого затоплення підземних горизонтів ніде не сталося, як і елементарного розкращення обладнання шахт. Все це теж має увійти в нашу історію. І головне: народ мусить знати «героїв» стахановського зворотного руху. А тому аж ніяк не було б зайве вивчити діяльність усіх посадових осіб, які у пряму чи переносному значенні вийшли сухими із підземної води, що загрожувало їм смертю.

Отже хоч як би там було, а «Батьківщина стахановського руху» продовжує утримувати традиції шахтарської слави. Шоправда, сьогодні тут ніхто за зміну не виконує 14 норм. Але якщо є якась уявна норма безвідповідальності та ховаючи кінців у воду, то її в регіоні не реалізують приблизно у стільки ж разів.

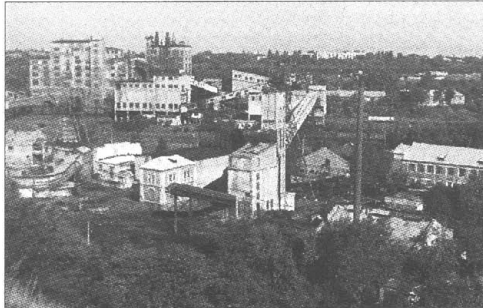
Павло КУЩ.

Луганська обласна.  
Фото Дмитра ПЕЧОВСЬКОГО.

# Шахтарська Атлантида потопає. «Стахановці» вийшли з води сухими

**БУВ «ХЛІБ ПРОМИСЛОВІСТІ» і була пісня. Проте, як хлопець молодий вийшов у степ донецький, там, на шахті вугільній, його появу помітили: колеги руку для дружби простягли, а дівчата пісню зустріли.**

З вугіллям тепер навіть у самому Донбасі перебрів. З піснями, що звеличують шахтарську працю, теж. А оскільки «хлопець молодий» цього разу прийшов вугільні шахти закривати, то й ставлення до нього відповідне. І зустрічають сьогодні цей процес не тихим пісню, а гулими... Короче, отією колоритною шахтарською мовою, яка з відомих причин ніколи не стала терміном офіційної. А саме термін «реструктуризація» якщо й не пишеться замість лайок на паркані, то тільки тому що надто задовий...



ризонту 913 метрів — самостійно з цим упоратися були не в змозі. Боротися, але 70 відсотків обладнання так і залишилося в шахті під водою...

За відповіддю на запитання «Хто винен?» сьогодні у Стаханові та Теплодожурі (супутники міста, де, власне, й розташована шахта) в кишеню не лізуть. Висловив при цьому не добирають. Та з горем пополам погодившись із тим, що подальшу долю шахти вирішили економічні чинники (висока собівартість вугілля, наприклад), не замовчують ще одного неспереднього факту: з «Центральної-Ірміне» подожартувала ще й її легендарна слава.

Ветерани згадують, що в 70–80-х роках для «Центральної-Ірміне» навіть план вуглевидобутку часто носив тільки формальний характер. «Який план?» — гримів бас когось із вугільних маршалів. — Тут на славних стахановських традиціях будемо виховувати нове покоління гірників!..»

Спеціально було підготовлено і оснащено дві навчальні лази.

Однак, як це часто буває, і в цьому випадку економіка не встигла за темпами пропаганди. Так, ще в ті часи, коли грошей для шахти не шкодували, було втрачено час для підготовки нового горизонту. А коли згадали про це, то на порозі вже стала загальна криза та дефіцит бюджетних коштів. Хоча, враховуючи тільки відкриті запаси вугілля, його можна було б підняти тут на-гора ще років двадцять.

ля», і керівники міста, які свого часу не боролися за шахту.

Що ж, то тільки кажуть, що ламати — не будувати. Бо у цьому випадку під ламанням, тобто закриття шахт, наламамо вже чимало дров. І, не виключено, усе це ще не раз нагадає про себе в майбутньому. Ажле після затоплення «Центральної-Ірміне», «Брянківської», «Замковської», імені Ілліча та інших гідрологічна обстановка була за крок від екологічної катастрофи. Чого варті випадок у Красnodоні, коли після припинення відкачування води із шахти імені Тюленіна шахтні води вийшли на поверхню — було підтоплено більш як 18 гектарів поверхні в межах гірничого відводу і міста.

Складну екологічну ситуацію Стахановського району сьогодні тримають на контролі і намагаються «розхлюпати» вже не тільки спеціалісти «Укрвуглереструктуризації», а й співробітники п'ятих проектних інститутів, Академії гірничих наук та геологорозвідувальної експедиції ВО «Укргеологія». Всі вони переконані, що нині займаються лише тим, що виправляють чужі помилки. Приміром, створення мережі режимних свердловин для визначення способів запобігання від можливого затоплення великих територій почалося тільки після цілком реальної загрози затоплення території.

Те саме стосується й будівництва дренажної системи для відведення підземних

## Не тратьте, куме, сили...

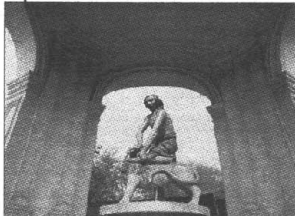
Легендарну Атлантиду океан поглинув за одну добу. Шахти Стахановського регіону затоплювалися підземними водами таки довше. Жителі міфичної країни жували в розкошах і, подекуди, саме за це були покарані богами. Гірники зі Стаханова, Брянки, Кіровська, Красnodона та інших міст не можуть зрозуміти, за що і ким саме покарано їх. Сліди древньої цивілізації шукають і досі. Сліди шахтарської Атлантиди у Стаханові видно ще здалеку. Високі копир та алмініудинки. А над прохідною шахти зберігся кількометровий гордий напис: «Батьківщина стахановського руху».

Так, так. Шахта «Центральна-Ірм»

Так, так. Шахта «Центральна-Ірміне» — саме та, де в серпні 1935 року війничин Олексій Стаханов виконав за зміну 14,5 норм і поклав початок однойменному масовому руху. Меморіальна дошка на прохідній і барельєф підтверджують це. Поряд, мабуть, залишилися вивістки хіба що наказ про недоціль-



# СВОЮ БАТЬКІВЩИНУ ВІН ПЕРЕТВОРИВ НА ПЕРЛИНУ



## Пам'ять

Васовим. А з 1748 року Іван Григорович-Барський стає найпопулярнішим архітектором Києва. Кажуть, що без нього не обходилися жодне будівництво на Подолі. За два десятиліття він спорудив церкви Покровську та Миколи Набережного, Гостинний двір, галерею Костянтинівської церкви, церкву Василя Великого у Кирилівському монастирі, дзвіницю Петропавлівської церкви, створив багато культових, торгових і житлових будівель у стилі українського бароко.

Серед тих, кого широко шанували сучасники, й чудесним творінням чийх рук протягом століть пишаються нащадки — яскравий представник українського бароко Іван Григорович-Барський. Талановитий зодчий народився у Києві 285 років тому.

У сучасних довідниках та енциклопедіях не вдалося відшукати дату народження відомого архітектора. Достеменно відомо лише, що стався та помер на Подолі 1713 року. Можливо, тому Іван Григорович і віддав більшу частину свого життя і таланту саме Подолу, перетворивши свою маленьку батьківщину на справжню перлину нашого міста.

Перша помітна робота молодого архітектора — унікальний собор в Козельці, спорудження якого було розпочате знаменитим Андрієм

ним петергофським. Утім, незважаючи на різноманітні біографічно-тестичні жарты, оригінальне творіння Григоровича-Барського стало улюбленим місцем киян і численних паломників. Останні мали звичай вішати на цію ледве хрестині й образки й загалувати найскромніші бажання. Існувало також повір'я, що той, хто тричі написав над ієрархії Самсонова джерела, назавжди одержить тут. Вочевидь жити на Подолі було престижним завданням.

У 1935 році, фатальному для багатьох київських шедеврів, «Самсона» знесли як «малоцінну споруду». Пам'яті архітектури й гідротехнічного мистецтва не пощастило — він потрапив на очі Постишеву, який тоді оглядав Київ. Побачивши фонтан, той наказав голові міськвиконкому «ликвидувати киоск». Упоралися за одну ніч...

Чудесну барокову споруду відновили у 1982 році. Дещо подертий і обезголовлений «Самсон» і тепер відчуває на собі неабиякий інтерес киян та гостей столиці. Школа лише, що більшість з них і галки не мають, хто створив цей маленький куточок насолоди: для автора подільських шедеврів місця тут не знайшлося.

Алла РОМАНЧУК.

На знімку: фонтан «Самсон».

## В номер

### • Крим

## Дніпровська вода напоїть півострів

Днями готуються відкрити свій 37-й сезон Північно-Кримський зрошувальний канал. Завдяки йому господарства посушливого півострова одержать до 2 млрд. кубометрів води і потрійні врожаї на 400 тис. га зрошувальних комплексів.

Крім цього, канал постачає питною водою понад 100 населених пунктів. До слова, торік, коли навесні Крим знемагав від спеки, поляни дали з кожного гектара по 70 центнерів озимої, до 100 — кукурудзи на зерно і по 500 — зеленої силосної маси.

### • Херсон

## Бідному хворіти не по кишені

Голова Херсонської обласної Валерій Третяков звернувся через пресу до мешканців Херсонщини з приводу розпорядження голови облдержадміністрації «Про платні послуги». Цим документом визначено перелік та порядок надання платних медичних послуг населенню області. Таких послуг — 52. Нововведення викликало невдоволення зубожного населення. Тому голова у своєму зверненні підкреслює, що обрлада не допустить протизаконної акції, про що попереджували керівників управління охорони здоров'я, головних лікарів медзакладів.

### • Львів

## Став ближчим Відень

У Львові відбулося урочисте відкриття Почесного консульства Республіки Австрія. Почесним консулом призначено президента акціонерного товариства «Галицарма» Р. Беряка. Діє консульства поширюватимуться на шість областей Західної України. Його завдання — сприяти дипломатичній співпраці, контактам у галузі науки і культури. Це консульство не даватиме віз, але всіляко сприятиме в оформленні документів для поїздок в Австрію.

Арбитражний суд г. Києва возбудив делю № 4676 от 13.01.98 г. о банкротстве ООО «Фирма Тронка, ЛТД». (Юридический адрес: 252042, г. Киев, ул. И. Кудри, дом 13/2, кв. 23.)

Заявления кредиторов и санаторов принимаются в течение месяца со дня публикации объявления.

# Хто заволодіє «Скіфським колесом»

Протягом трьох днів (20—22 березня)

у столичному Українському домі

триватиме IV Міжнародна виставка «Україна: туризм і дозвілля-98».

## Виставки



Рік тому, вперше в історії вітчизняного туризму, на цій виставці було вручено Гран-прі («Скіфське колесо») роботи скульптора Р. Чайковського) турфірми «Гамалія», міжнародним авіакомпаніям України та Представництву Каталонії в Україні.

Торік число учасників виставки було для нас ре-

Югославії, Франції, Болгарії.

Буде всебічно представлено й власні можливості та резерви. Приміром, уперше демонструватиметься великий (понад 100 квадратних метрів) стенд Укрпрофтури, де буде представлено всі регіони України. Свій великий стенд мають на виставці Херсонщина та «Супутник».

Організаторами виставки надано п'ятигодові умови для турфірм Херсонщини — це робиться вперше для українських фірм, котрі го-тові привезти туристів з-за кордону. Вперше учасником виставки буде Туристсько-спортивна спілка Ук-

раїни. Взагалі тут багато чого вперше. Скажімо, вперше приїде велика «команда» турагентів, пансіонатів та санаторіїв з Криму.

Практика попередніх трьох виставок показала, що інтерес до цього форуму з боку провідних вітчизняних та зарубіжних фірм зростає. Майже 40 відсотків п'ятирічних учасників виставки заповнили стенди ще торік.

В останній день роботи виставки вручатимуться Гран-прі «Скіфське колесо» в кількох номінаціях — за вагомий внесок у розвиток вітчизняного туризму.

Іван ГУЛЯЙ.

# Торічеллі — в Турині, «порожнеча» — в Києві...

Футбол. Повторні матчі 1/4 фіналу Ліги чемпіонів.

«Манчестер Юнайтед» — «Монако». 1:1 (перший матч — 0:0). «Реал» — «Барселона». 3:0 (1:1). «Боруссія» — «Баварія». 0:0 (0:0, додатковий час — 1:0).

«Динамо» (Київ) — «Ювентус» (Турин). 1:4 (перший матч — 1:1). 0:1 Інзагі, 29, 1:1 Ребров, 54, 1:2 Інзагі, 65, 1:3 Інзагі, 73, 1:4 Дель Перо, 88.

«Динамо»: Шовковський, Беженар, Головко, Дмитрулін, Калитвинцев (Кардаш, 37), Косовський, Шевченко, Ребров, Гусин, Шакевич (Радченко, 64), Герасименко.

«Ювентус»: Перуцці, Монтеро, Конте, Інзагі (Таккарді, 79), Дель Перо, Юліано, Дешам, Бірнцеллі (Ді Лівіо, 7), Зідан, Перссотто, Давідс.

Попередньо Герасименко (61). Судді: Марк Батта, Жак Подевін, П'єр Уфрасі (Франція).

18 березня. Київ. НСК «Олімпійський». 100 000 глядачів.

Прибувши до Києва напередодні матчу під вечір, гравці і тренери «Юве» не приховували, що розраховують тільки на перемогу. Хоча вдома через травми залишилося кілька провідних виконавців туринців: Торічеллі, Фонсека. Ще раніше зазнав травми «стовп» оборони Феррара.

— У важких ситуаціях, — сказав наставник гостей Марчелло Ліппі, — наш клуб здатний мобілізувати всі наявні ресурси.

А коли італійський чемпіон вийшов на чудове по-літньому смагадво поле заповненого вщерть головною стадіону України, то з перших же хвилин почав відчувати в житті задумки свого тренера.

Шоправда, протягом перших 25 хвилин і кияни створили кілька гострих моментів біля воріт Перуцці. Але не пота-

лянило Реброву, Шевченку та Гусину. А «Ювентус» очікує скористався помилкою київського півзахисту, розігравши класичну комбінацію, які частіше надібувають в міні-футболі. Зідан віддав пас на самотнього Інзагі, який швидко з близької відстані пробив у порожню ворота.

Але це був ще шок (господарям вдалося зрівняти рахунок після потужного удару Кардаша і вдалої гри на добивання Реброву). Він став після того, як динаміви пропустили другий гол. Зідан подав лізують кулі, а той самий Інзагі блискавкою кинувся на м'яч, ефектно зігравши на випередження головою. Такий самий «фокус» він виконує через вісім хвилин. Вілмнінці лише у тому, що кутовий подавав Дель Перо. Зробивши свою справу, «мавр» поступився місцем Таккарді.

Наприкінці поєдинку показав усю, на що здатний, Дель Перо, пробивши на швидкості лівою ногою після довгої передачі Зідана.

Одне слово, десь після 65-ї хвилини «Юве» має помітну перевагу. М'яч до бутів гостей лінув, мов муха на клейку стрічку. У динамівців із чим, як на мене, було зовсім кепсько. Тому не воно, а їхній суперник продовжить виступи в Лізі.

Після матчу відбулася прес-конференція з головними тренерами обох команд. Перший узяв слово Марчелло Ліппі.

— Спочатку була певна рівновага. Але ми не давали супротивникові розігнатися. Успіх до нас прийшов після, як на мене, чудової комбінації. Однак, повторюю, незважаючи на це, гра на той час була рівною. Був і другий тайм, коли кияни спершу зрівняли рахунок. Такий перебіг подій нас аж ніяк не задовольняє. Тому й була відповідна реакція з нашого боку. До

речі, такого рахунку, гадаю, «Ювентус» заслугує як в домашньому матчі...

— Ви замінили героя матчу Філіппо Інзагі, який відзначився «хет-триком». Що, побачили «Динамо»?

— Зрозуміло, що ви гірше знаєте Філіппо. На перший погляд він нічим не вирізняється. Але коли його хлопця залишили поблизу воріт суперника, він стає страшним. Замінили його, щоб дати можливість перепочити перед нелюдним матчем у серії А. Суперника ми зовсім не жаліли, бо й після цієї заміни у його воротах побував ще один м'яч.

— Чи не злякався, коли Ребров встановив рівновагу?

Дей епізод ніяк не вплинув на нашу рішучість.

— Що для вас означає цей успіх?

— Він — поштовх до майбутніх перемог у Лізі чемпіонів і в національній першості, де ми лідріємо.

— Чи побачили якісь прорахаунки Лобановського в обранні тактики на гру?

— Виступати з такими коментарями, як на мене, прийнятним некоректно. Свого часу я цікавився грою київського «Динамо». Не приховую, що захоплювався роботою пана Лобановського у 80-х роках. Називав той футбол грою майбутнього...

Сам Лобановський, розмовляючи з журналістами, не мав вигляд людини пригніченої.

— Без поразок не буває перемог, — сказав він. — Команду, яка складала кістку збірної країни — вище-чемпіона Європи-88, створювали п'ять років. У нас багато молоді. А такі матчі, як оці з «Ювентусом», — неоціненний досвід. Порівняно з матчем у Турині, на мою думку, наша команда додала. Інколи гра не відповідала результатам. Чи не правда?..

Стосовно конкретного поєдинку, то його можна розділити на дві частини.

Перша — до другого м'яча в наших воротах. Гра була рівною, і ми навіть мали певну територіальну перевагу. Але, не втомлююся повторювати, що «Ювентус» сьогодні — найсильніший клуб у Європі. Всі його гравці мають чудову індивідуальну майстерність. Це — головний чинник, що вплинув на результат.

Так, у нас не було Лужного, потім зазнав травми Калитвинцев. Але один футболіст не може визначити три команди. Можливо, наш правий захисник цього разу зіграв невдало. Але він не новачок на цьому місці. Були в нього і досить вдалі виступи.

До другого пропущеного м'яча мій підопліт виконував тактичний план на гру. А потім грубі помилки в захисті призвели до невдачі. Не можна ж бо пропускати два м'ячі після розіграшів кутових. Після другого м'яча всі кинувшись відступити, забувши. Але у футболі є суворий закон: коли атакуєш — треба серйозно захищатися. А ми дозволили собі двома захисниками тримати двох атакуючих гравців «Юве». Зідан узагалі був вільний, мов вітер. Поручували елементарна ігрова дисципліна. Згадаймо перший гол у наших воротах, коли динамівський півзахисник біля власної штрафної почав обігувати... трох суперників. У цьому можна було досягти успіху за рахунок величезної самовіддачі. Не можна стверджувати, що саме так діяли всі мої підоплітці. Вітім, попередити реальний шанс, індивідуальні бєсєлі.

Життя триває. Команда працюватиме за намеченим планом і повністю переходить до сира домашніх...

Віктор ВРАНИЦЬКИЙ.

06.30 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад

08.00 Вечірні Вісті (повтор)  
08.28 Миколина погода  
08.30 Від «Пережестя» до успіху  
09.00 «Вир світів». Телесеріал

|                     |  |  |
|---------------------|--|--|
| 10.00               | «Веселино»   | представляє:                                 |
|                     | «Відривкуи світ».  | Комедійний телесеріал                        |
| 10.30               | AT «Фармак»  | представляє: «Альф-<br>Комедійний телесеріал |
| 11.00               | «Негаваню». Мультисеріал                                       |  |
| 11.30               | Мистецький канал   | Територія АА.<br>Homo Ludens                 |
| 12.00               | Маїстри іпоаноу  |  |
| 13.00               | «Потроїн авок».  | Гостросюжетний<br>телесеріал                 |
| 14.00               | B дн шкільних канікул: Фільм-казка                             |  |
| 15.30               | Мистецький канал «Територія АА. Хтось<br>на парад»             |  |
| 16.30               | «Найкраще домашнє відео  |  |
| 17.00               | «Негаваню». Мультисеріал                                       |  |
| 17.30               | «Бабуся і дідуся». Мультисеріал                                |  |
| 17.30               | Мультисеріал Світ Діснея: «Навжениий».                         |  |
| 18.00               | Мультисеріал   |  |
| 17.55, 19.55, 22.55 | Години поодї дни (ПА)  |  |
| 17.58, 21.22, 22.58 | = Миколина погода  |  |
| 18.00               | «Червона рута» представляє: гурти:<br>«ДА!», «Дя мамі послати» |  |
| 18.30               | «Веселино»   | представляє: «Відривкуи<br>світ».            |
| 19.30               | «Відривкуи світ». Комедійний телесеріал                        |  |
| 19.30               | «Відривкуи світ» представляє: «Альф-<br>Комедійний телесеріал  |  |
| 20.00               | «Вир світу». Телесеріал  |  |
| 20.50               | «Вір світу» представляє: «НІСМ».                               |  |

21.00 «Шпигунські пристрасті». Комедійний телесеріал

21.30 Вечірні вісті (ТІА «Вікна»)  
22.00 «Блискавка», Гостросюжетний  
телесеріал  
23.00 Спортивна атака  
23.30 Неймовірна реальність  
00.00 Мистецький канал «Територія А». Хіт-  
парад  
01.00 Програма передач на завтра

**ЧЕТВЕР, 26**  
**УТ-1**

06.00 Анонс.  
06.05 Агромагазин.  
06.15 Доброго ранку, Україно!

08.45 Фінансовий огляд.  
08.55, 16.45 Національний хіт-парад.  
09.00 Телесеріал «Провина»

09.50 То чудає світу.  
10.05 Канал «Франс Інтернаціональ» представляє. Рок-легенда Бон Джові.  
11.00 Мультифільм-опера «Турандот».  
11.30 Національний хіт-парад. Шоу-ринг.  
12.00 УТН.  
12.15 Село і люди.  
12.45 Серіал «Легенда про загублене місто-2».  
13.15 Діловий канал.  
13.55 14.45 Національна академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все – всім».  
15.00 УТН.  
15.20 Хочу стати зіркою.  
15.45 Мультифільм на замовлення.  
16.55 «Таврійські ігри» представляють.

17.30 Сериал «Легенда про загублене місто-2».

18.00  
19.10 Телесеріал "Провіна".  
19.10 Вибори-98. Соціал-демократична партія України (об'єднана).  
19.35 Саме!.  
20.10 телефільм "Земля на крові. Фільм 2 – "Гутики магістраль".  
20.40 Кінокража.  
21.00 УНТ.  
21.40 Представлення кандидатів у народні депутати по мажоритарних округах.  
23.00 Фінансовий огляд.  
23.00 Футбол. Чемпіонат України. "Динамо" (Київ) – "Мордовія" (Одеса).  
23.00 "Хроніка часу".  
23.55 УНТ.  
01.00 "Таврійські ріки" представляють.  
01.30 Серіал "Пістак".

## УТ-2

10.00 Теленавігатор.  
10.05 Директорський корпус.  
10.35 Світний канал. Німецька мова. Урок.  
10.50 Зірок є з нами.  
10.55 Школа клоунів.  
11.10 Стату Буди Слово.  
11.40 Худ. фільм "Станційний глядач".  
12.45 Зірок є з нами.  
12.50 Телевізійна програма.

13.20 Телефільм «І добрим словом пом'яну».  
13.40 Закон є закон.

13.45 Чорне море. Проблема №1.  
13.45 Арктидайн.  
14.30 Закон є законом.  
14.40 Комітет «Х».

**СТУДІЯ «1+1»**

07.00 Програми «Синдако з 1+1».  
08.00 Сериал «Район Мелроуз».  
09.00 Сериал «Марш».  
10.00-10.30 Програми УТ-2.  
10.30 Сериал «Династія».  
11.00 Сериал «Морські пригоди».  
11.30 Сериал «Перші пошуки».  
11.45 Сериал «Сорочки та інші».  
12.00 ТНІ «Мілітарні».  
12.00-12.30 реаліті-шоу «Імперія кохання» з Шероковою та Н. Белостоцькою у фіналі В.  
12.30 реаліті-шоу «Візьми свою правду назад».  
12.45 Політичне шоу В. Пиховська та М. В.  
12.55 Сериал «Район Мелроуз».  
13.15 ТНІ.  
13.30 Афішбулос. Д. Удовиченко та С. Б.

стигнєєв у фільмі Л. Філатова «Сучі ді-  
ти».

**УТ-3**  
**«ІНТЕР»**

07.00 Телерайон  
08.00 Інтерновини  
08.10 Прогноз погоди  
08.15 Телесеріал «Фатальна сладищина»  
08.50 Телевізійна патрульна служба.  
Ситуація.  
09.30 Б. Ахмадіна / у програмі «Життя прекрасне»  
09.50 Гумористичний серіал «Полуніччя»  
«Зуб»  
10.00 18.00 Програми обласних та регіональних телекомпаній.  
18.10 Інтерновини  
18.10 Телесеріал «Фатальна сладищина»  
18.50 М. Пліска / у програмі «Життя прекрасне людей»





## Бізнес-новини

Кабінет міністрів вніс зміни до Правил роздрібної торгівлі нафтопродуктами, які налічують чотири зміни з 1998 року. На відміну від попередньої редакції, діяльність контейнерних АЗС продовжено до 1 липня 1999 року. Відносно заборони продаж пального безпосередньо із автоцистерн.

Державний експортно-імпортний банк України підбив підсумки діяльності у 1997 році, за якими розмір його капіталу збільшився на 11,8 відсотка, валюта балансу — на 3,4 відсотка, банк отримав прибутку 48 мільйонів гривень. Торік «Укресімбанк» згідно з міжнароками домовленостями між Україною і Росією почав здійснювати виплату коштів фізичним особам — вкладникам колишнього «Зівнілсекобанк» СРСР в Україні. На кінець лютого вже виплачено 4,2 мільйона доларів США.

Фонд державної України підписав угоду з французькою компанією «Ладфарж» про продаж 28 відсотків акцій Миколаївського цементно-гірничого комбінату (Львівська область). Це підприємство спроможне виробляти за рік 3,1 мільйона тонн цементу, а програма модернізації, передбачена угодою, дасть змогу збільшити виробництво та зменшити собівартість продукції. Щодо намірів компанії «Ладфарж», то, за словами її представника Ліана Жолібова, вона прагне мати розумну частку ринку і не бути монополістом.

Президент України підписав Закон «Про Державну програму приватизації на 1998 рік».

Національний банк України з 18 березня 1998 року встановив розмір облікової ставки на рівні 41 відсотка, ломбардної — 45 відсотків річних.

Рада регіонів при Президентові України проаналізувала дії виконавця указу Л. Кучми з приводу запровадження режиму жорсткого обмеження бюджетних витратів та економічної стабілізації. Зокрема, Кабміну запропоновано опрацювати пропозиції про внесення змін до Закону «Про систему оподаткування» із запровадження збору за використання іноземної мови у назвах суб'єктів підприємницької діяльності, за оформлення документів за безтранспортивний перехід кордону, акцизного збору з продажу окремих видів імпортованих товарів тощо.

Антимонопольний комітет України дав згоду на створення корпорації «Укртітан».

Кабінет міністрів України загальною схваленням Державну програму економічного і соціального розвитку України на 1998 рік, яка передбачає втримання інфляції на рівні 12 відсотків, зменшення дефіциту бюджету до 2,5 відсотка ВВП, зростання виробництва у промисловості порівняно із 1997 роком на 0,9 відсотка.

Ошадбанк України відновив видання компенсаційних сертифікатів населенню, що стало можливе після підписання програми приватизації на 1998 рік.

Голова Державної податкової адміністрації Микола Азаров запропонував внести до переліку платників акцизних зборів підприємства-нерезиденти, котрі діють через своїх постійних представників в Україні, підприємства, що виготовляють паливну продукцію із сировини резидентів і нерезидентів, із давальної сировини та ін.

Міжнародний валютний фонд після проведення переговорів поки що відмовився надати Україні черговий транш кредиту стэнд-бай.

## Час — гроші

Минулої п'ятниці на доповнення до обмінного курсу гривні ми ввели новий монетарний індикатор для економіки України — індекс  $Y$ . Базою для індексу  $Y$  служить первинний ринок державних облігацій (аукціони НБУ). Індекс  $Y$  можна визначити як різницю між доходністю облігацій і обліковою ставкою. Проте зручніше вести ціну облікової ставки (С) як ціну облігації з доходністю, котра дорівнює обліковій ставці. Тоді за індекс  $Y$  можна взяти різницю між ціною облікової ставки і ціною облігації (В). Крім того, є сенс виражати ціни С і В у доларах за курсом гривні К (відношення гривня/долар). Отже, індекс розраховується за формулою  $Y = (C - B)/K$ .

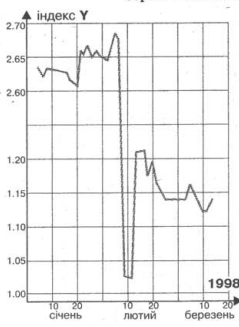
Залежність індексу  $Y$  від часу виявляє певну періодичність (див. «Г» від 13.3.98 р.), що дозволяє зробити висновок про циклічність поведінки української економіки. У 1997 році періоди «фінансових шквлів» дорівнювали 3—4 місяцям. Зміни збільшення індексу  $Y$  на його зменшення й навпаки асоціюються зі змінами облікової ставки, доходності облігацій то-

що. А зміни цих параметрів залежать від глибинніших процесів, що відбуваються в економіці. Тобто спостереження за змінами індексу  $Y$  можуть мати загальніше значення, ніж те, з яким майже щодня стикаються учасники ринку ОВДП. Щоб уникнути, як так це насправді, має пройти деякий час. До індексу  $Y$  слід прийняти звикнути так, як скажімо, до курсу гривні, темпу інфляції.

На малюнку наведено середній індекс  $Y$  для облігацій із терміном обігу 9 і 12 місяців. Ці облігації посядають основне місце на ринку ОВДП за обсягом продажу, а їх терміни обігу є практично найближчими характерними інтервалами часу, на основі яких загалом можна щось прогнозувати в українській економіці, наприклад, складати бюджет. Зауважимо, що роль тих чи тих облігацій на ринку ОВДП із плином часу змінюється, і ми намагатимемося це врахувати. Відзначимо також, що різкі зміни індексу  $Y$  на початку лютого обумовлені збільшенням 6 лютого облікової ставки з 35 до 44 відсотків річних — ціна облікової ставки зменшилася відповідно з 79,25

до 75,24 гривні для 9-місячних облігацій і з 74,13 до 69,50 гривні для 12-місячних облігацій (номінал облігацій — 100 гривень). Ці цифри мають указувати на те, що можливість підвищення доходності облігацій вичерпано. Тиждень тому ми наголошували, що найближчим часом можливе зростання індексу  $Y$ , зокрема за рахунок зменшення облікової ставки. І це сталося цього тижня: облікову ставку знижено на 3 відсотки (із 44 до 41 відсотка річних). У результаті індекс  $Y$  зріс до величини 1,8. Тепер можна очікувати зменшення доходності облігацій і паралельне зниження облікової ставки.

Сергій РОЖКОВ.



## Бої нормативного значення, або Дещо про права суб'єктів на об'єкти

Нарешті набрав чинності прийнятий Верховною Радою Закон «Про державну програму приватизації на 1998 рік». Можливо, це дасть змогу у невпевнені перед- та післявиборчий період хоч якось контролювати цей процес. Тож є надія, що прогнози, висловлені головою контрольною комісією Верховної Ради з питань приватизації Олександром Рябенком, не справляться. Неодарма він зазначає, що, оскільки це скликав Верховної Ради свою роботу завершує, то все вказує на те, що Фонд державної лише починає, бо намітився такий процес приватизації, який має на меті забезпечити продаж до 1 травня нинішнього року (поки Верховна Рада буде фактично неіснуючим) продаж своїм людям кількох відомих та високоліквідних підприємств: Запорізького та Нікопольського феросплавних заводів, Сумського НВО імені Фрунзе, «Дніпросталі» та «Запоріжсталь».

Сьогодні у приватизації цих підприємств спостерігається цікава тенденція. Усі вони інвестиційно приватизуються через некомерційний конкурс. А до того ж умови цих конкурсів такі, що об'єкти плановано продати не відомому нам, але конкретному покупцеві, який відомий тому, хто продає. З цією метою Фонд державної видає ряд додаткових розпоряджень і запропонував ряд додаткових вимог. Наприклад, оголошивши конкурс з продажу двох пакетів акцій (24 та 25 відсотків) Запорізького феросплавного заводу та провісив його, Фонд державної визначає двох переможців. Переможцем некомерційного конкурсу за грошові кошти (25 відсотків акцій) стала компанія Washington Fondation, яка запропонувала обсяг інвестицій у розмірі 229,634 мільйона гривень, ціна пакета акцій — 12,918 мільйона гривень. Переможцем некомерційного конкурсу з продажу 24 відсотків акцій за приватизаційні майнові сертифікати став інвестиційний фонд «Сігма», що запропонував 413 мільйонів гривень інвестицій за цією самою ціною пакету акцій у 12,402 мільйона гривень. Проте всі фактори зазначають, що суми інвестицій трохи дивні, тим більше, що ЗФЗ фактично може розвиватися за рахунок власного прибутку. Але після того, як з лютого Фонд державної оголосив переможців, уже 5 лютого він розіслав листи з вимогою внести 10 відсотків коштів від розміру інвестиційних зобов'язань, хоча за умовами конкурсу цього не передбачалося. Бо лише 6 лютого ФДМ видає розпорядження, за яким конкурсним комісіям належить вимагати внесення грошового внеску у розмірі 10 відсотків від запропонованого на конкурс загального вартісного обсягу інвестицій, якщо він перевищує 10 мільйонів гривень. Отже, переможцю конкурсу за грошові кошти вносить 10 відсотків, а Ф «Сігма», зважаючи на те, що в умовах конкурсу цього не було, відмовляється це зробити. Як наслідок, Фонд державної скасовує результати конкурсу. Тобто в даному разі, припускає О. Рябенко, більші інвестиції побибав не той, хто мав би виграти конкурс, а тому його просто вказали на двері. Ф «Сігма» звернувся з позовом до Арбітражного суду і має всі шанси на те, щоб виграти, бо додаткові умови Фонд державної вносив заднім числом.

А коли проаналізуємо методи приватизації НВО імені Фрунзе, то побачимо таке. Між першим і другим туром конкурсу з продажу двох пакетів акцій (за грошові

кошти та приватизаційні сертифікати) Фонд державної видає два накази: «Про додаткові умови некомерційних конкурсів» та «Щодо проведення некомерційних конкурсів», у якому департаменту з підготовки і проведення конкурсів рекомендовано звернути увагу конкурсних комісій на неможливість визнання остаточною переможець конкурсів довіреного товариства (комерційного банку, що здійснює представницьку діяльність з приватизаційними паперами), бо чинним законодавством право власності на придбаний на конкурс пакет акцій належить довірителю товариства, а відповідно до вказаного положення дроблення пакета заборонено. Тобто йдеться про те, що довірі товариства можуть брати участь у конкурсах, але конкурсні комісії не можуть затверджувати протокол у разі їх перемоги. Це стає відомим лише між першим і другим туром конкурсу. Одночасно учасникам конкурсу повідомляють про необхідність переказати грошовий внесок у розмірі 10 відсотків від запропонованого на конкурс вартісного обсягу інвестицій, але... не вказується, куди саме. Тож усі учасники вносять ці кошти, але у кого куди. Тоді з'являється нове розпорядження, яке передбачає внесення цих 10 відсотків на позабюджетний рахунок державного позабюджетного фонду приватизації. А заодно зазначається, що коли кошти не буде переказано в установлені терміни на цей рахунок, то конкурсні пропозиції не розглядатимуть. Проте, як ми знаємо, на цей час усі пропозиції вже було подано. В результаті на день проведення другого етапу конкурсу тільки інвестиційний фонд «Народний» переказав кошти туди, куди треба. Тож і склалася ситуація, за якою участь у конкурсі могли брати п'ять претендентів, але переможцем міг стати лише один. Але, з другого боку, оскільки є лише один реальний претендент, то згідно із законодавством комісія не може визнати його переможцем. Тож вона так і не визначилася, що їй в цій ситуації робити.

І ще кілька слів про таємничу проведення конкурсу. Хоч пропозиції і подаються, як це передбачено умовами, у «непрозорі» конверти, але, зважаючи на те, що при цьому потрібно відкрито переказати 10 відсотків коштів від запропонованої суми інвестицій, то чим так уже важко визначити повну її суму. Як бачимо, надто багато неперозумів, які породжують підозри у чистій рій. Бо ще невідомо, чи буде внесено Washington Fondation 229 мільйонів гривень інвестицій, але відомо, що, за оцінкою аудиторської фірми «Делойт і Туш», ринкова капіталізація 25 відсотків ЗФЗ становить 26 мільйонів 488 тисяч доларів США (близько 52 мільйонів гривень), що в чотири рази перевищує конкурсну ціну пакета.

Натомість тимчасово виконувач обов'язків голови Фонду державної Олександр Бондар обмеження з участі довірчих товариств пояснює тим, що конкурси передбачають інвестиційні зобов'язання, яких довірчих товариств, виступаючи лише від імені вкладників сертифікатів, не можуть забезпечити. До того ж, за словами О. Бондаря, нині залишилися тільки два конкурси, де пакети акцій продаватимуть за приватизаційні сертифікати, бо їх було оголошено раніше. Йдеться про Нікопольський завод феросплавів та Сумське НВО імені Фрунзе. Щодо решти конкурсів, то там сертифікати, як засіб платежу, замінено на грошові кошти. Зате плановано збільшити продаж пакетів акцій за компенсаційні та приватизаційні сертифікати через фонди біржі.

Сергій ЛАВРЕНЮК.

## Курси гривні, встановлені НБУ 18 березня 1998 року до іноземних валют

|                                   |        |
|-----------------------------------|--------|
| 100 доларів США                   | 203-91 |
| 100 німецьких марок               | 112-05 |
| 100 англійських фунтів стерлінгів | 340-69 |
| 100 французьких франків           | 33-42  |
| 100 канадських доларів            | 144-30 |
| 1000 угорських форинтів           | 9-72   |
| 100 польських злотих              | 59-26  |
| 10000 румунських лей              | 2-53   |
| 100 чеських крон                  | 6-03   |
| 100 словацьких крон               | 5-81   |
| 100 російських рублів             | 3-35   |
| 10000 білоруських рублів          | 0-34   |
| 100 молдовських лей               | 43-20  |

## Виставки березня

1. Медальна в Україні  
Кіїв, Університет фізкультури  
18 — 21
2. Світ краси  
Кіїв, Університет фізкультури  
18 — 21
3. Притлум:  
банк і офіс  
Кіїв, ТПЛУ  
17 — 21
4. Експозиція  
Кіїв, пр. Перемоги, 40-5  
18 — 21
5. Україна — туризм  
Кіїв, Український дім  
20 — 21
6. Будівництво і архітектура  
Кіїв, Палац спорту  
20 — 24
7. Медальна-98  
Донецьк  
24 — 27
8. Гастрономія-98  
Львів  
24 — 27
9. Світ друку-98  
Львів  
24 — 27
10. Комп'ютер і офіс-98  
Львів  
24 — 27
11. Автотехсервіс-98  
Кіїв, НБУ  
24 — 28
12. Наш дім  
Миколаїв  
25 — 27
13. Обладнання для курортів і торгівлі  
Сімферополь  
25 — 27
14. Універсальний продовольчий ярмарок  
Сімферополь  
25 — 27
15. Овсагаро-98  
Одеса  
25 — 28
16. Сучасний дім  
Вінниця  
25 — 28
17. Краса і стиль  
Дніпропетровськ  
25 — 29
18. Будівництво  
Харків  
27 — 30
19. Експозиція  
Україна-98  
Кіїв, Палац спорту  
29 — 1.04.

Інформаційно-аналітична група «У»  
Тел. 441-89-59.  
Факс 224-72-54.



# Реформатори підставають плече юаню

**У КНР сформовано новий уряд. Кабінет міністрів очолив відомий китайський економіст, прихильник реформ Чжу Жунцзі. Своєю основним принципом він проголошив формулу «ринку визначає все».**

Китайський уряд, як і очікувалося, зазнав кардинальної перебудови. Із 29 міністрів зникло 19, поновилося ІТАР-ТАКС.

Такі радикальні кроки керівництва КНР зумовлено не так політичними змінами у внутрішньому житті держави, як зовнішніми факторами. Фінансова криза в Азії примусила Пекін шукати нових підходів

для регулювання економіки, інакше Китай вже не зможе конкурувати зі своїми сусідами на міжнародному ринку товарів.

Новий кабінет міністрів ставить за мету насамперед подолання кризи, що спіткала китайську економіку внаслідок азиатського фінансового краху. Чжу Жунцзі заявив, що уряд планує забезпечити 8-відсоткове зростання економіки КНР, а також хоче запобігти девальвації китайського юаня. До речі, утримати національну валюту від падіння Пекін здатний — Китай має найбільші валютні запаси у світі після Японії: 98 мільярдів доларів.

До того ж, кабінет Жунцзі виявив

готовність допомогти економіці Сянгану, яка постраждала від азиатського фінансового краху значно більше, ніж відносно закрита економіка КНР.

Але наскільки сформований уряд реформаторським щодо економіки, настільки його можна назвати традиційним у політичній галузі. Зокрема, прем'єр КНР досить однозначно заявив, що новий уряд не переоцінюватиме події 1989 року на площі Тяньаньмень, коли придушувалися виступи студентів. І, крім того, пан Жунцзі висловився проти будь-яких демонстрацій протесту в Сянгані, бо вважає, що все має бути в межах закону.

Надія БЕДРИЧУК.

Світлана ГАМОВА, «Голос України» (з Кишинева)

## Дунайський берег — яблуко розбрату між Молдовою та Україною

**НАФТОВИЙ термінал на Дунаї, будівництво якого Молдова розпочала в районі села Джурджулешти на молдово-українському кордоні минулого року, тут розцінюють як один із гарантів незалежності держави.**

Термінал, розташований на прильоті 2,1 млн. тонн нафтопродуктів на рік, має бути споруджено наступного року. Приймаючи греки, котрі одержали генеральний підряд на будівництво об'єкта (TECHNOWAX S. A.), налагодили на прийом перших танкерів саме в цей термін. Якщо ж будівництво буде зрівано, шпелення неустойки становитиме 10 тисяч доларів. Співчатувати її доведеться урядові Молдови як гарантованій реалізації проекту, вартість якого 38 млн. доларів і який фінансує Європейський банк реконструкції і розвитку. ЄБРР

Ситуацію, що склалася на прохання «ГУ» прокоментував Надзвичайний і Повноважний Посол України в Республіці Молдова Іван ГНАТИШИН:

— Насамперед зазначу, що продовжити будівництво молдовського нафтотерміналу проектною документацією заплановано саме на тій території, що належить Україні й охороняється українськими Прикордонними військами. Мало того, в районі села Джурджулешти досі не погоджено проект лінії українсько-молдовського кордону, і над цим ними працює спільна комісія. Але, на жаль, питання щодо спорудження Молдовою цього нафтотерміналу перетворилося із виробничого в політичне і пов'язується насамперед з «непослушливою» позицією України. Це, однак, не так.

Кордон між колишніми УРСР та МРСР було встановлено Указом Президії ВР СРСР від 4.11.1940 року, згідно з яким лінія його має виходити на ріку Прут, залишаючи Джурджулешти на території Молдови. Тобто початкова південна точка має бути на березі Прута між Джурджулештами та гірлом цієї ріки. Враховуючи деякі аспекти землекористування, українська делегація у спільній комісії з демаркації кордону запропонувала визначити південним початком точку в гирлі Прута. Та молдовська сторона з цим не погодилася і, у свою чергу, висловила за іншим варіант — почати кордон на березі річки Дунай на відстані близько 1800 метрів від гирла Прута, наполягаючи, що 1940 року гирло було саме тут. Були й інші пропозиції, але українська делегація шпорував аргументовано доводила помилковість суджень молдовської сторони. З чим, врешті, остання погоджувалася.

Втім, незважаючи на все це, проектні роботи тривали. А коли стало зрозуміло, що для завершення будівництва Молдові буде потрібно 400 метрів дунайського берега, її делегація запропонувала почати кордон саме на тій відстані від гирла Прута. Не дочекавшись рішення спільної комісії з демаркації, влітку минулого року наші сусіди розпочали широкомасштабне будівництво. Відповідні органи Молдови надали спільному молдово-грецькому будівельному підприємству земельну ділянку, що охоплює навіть і «неузгоджену» територію! І це попри численні упорядковані чотирьох років нині українського МЗС, в яких вказувалося, що започаткування тамтешнього будівництва не відповідає нормам міжнародного права, попри вимоги Міністерства охорони навколишнього середовища та ядерної безпеки України надати документацію для екологічної експертизи.

Зробити це МЗС Молдови погодилася лише у грудні минулого року. Українські експерти розумівали, що будівництво несе потенційну екологічну загрозу в разі аварійних ситуацій. Трохи більше місяця тому Посольство України в РМ укорте передало до МЗС Молдови ще одну ноту, де йшлося про стурбованість української сторони активним будівництвом терміналу в районі, де ще не погоджено лінію держкордону.

Насамкінець зазначу, що питання кордонів — одне з найскладніших у відносинах держав. Історичний досвід вчить, що тут потрібна витримка, зважена політика, детальне обґрунтування позицій. Потрібно, врешті, уникати односторонніх дій. Тільки так можна виробити взаємоприйнятні рішення.

### Хроніка. Факти. Події

#### ● Женева

#### Північ готова розмовляти з Півднем

КНДР може відновити прямий діалог з Південною Кореєю, заявили представники Пхеньяна на чотиристоронніх переговорах з урегулювання ситуації на Корейському півострові, що проходили у Женеві. Вихід із кризи шукали за «круглим столом» делегати КНДР, Південної Кореї, Китаю та США.

#### ● Белград

#### Торг і зволікання недоречні

Президент Сербії Мілан Мілутинович підписав декларацію про політичний процес у Косово та Метохії. У ній глава республіки закликав лідерів політичних партій «албанської національної меншості» без зволікань і попередніх умов включитися в діалог про самоврядування Косово як складової частини Сербії.

#### ● Прага

#### Дешевше приватизувати

Уряд Чехії має намір завершити приватизацію найбільших державних підприємств республіки. Серед них — Чеське страхове товариство, вугільні шахти і комбінати, інші підприємства енергетичного комплексу. «Іх приватизація необхідна, тому що акції держави в них знецінюються», — заявив представник кабінету міністрів Чехії.

#### ● Берн

#### Цигани страждали не менше, ніж євреї

Матеріальну допомогу зі Швейцарського спеціального фонду підтримки жертв голокості вперше одержали цигани. У німецькому місті Зінген трьом циганам, що постраждали під час нацистських переслідувань, було передано чеки на 2000 швейцарських франків (майже 1330 доларів) кожному. Такі суми найбільш часом було передано 42 представникам циганських общин Німеччини, Іспанії, Великобританії та Канади.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та інформаційних агентств.

## Кому продали наш гордий «Варяг»?

(Початок на 1-й стор.)

Фірму зареєстрували 11 серпня 1997 року два мешканці Сянгану. Названий у реєстраційних документах статутний капітал компанії — 125 тис. доларів США. Проте, як повідомив співробітник адміністрації, фірма не має ліцензії на бізнес. Крім того, вказана у реєстраційних документах адреса компанії взагалі не існує.

У запиті дозволу на швартування зазначено, що фірма «планує використовувати недобудований «Варяг» як готель». Проте місцеві військові спостерігачі вважають, повідомляє ІТАР-ТАКС, що тургенство насправді типова «компанія-поштова скринька», і корабель придбали військові Китаю, як «лом» по 200 доларів за тону. І що згодом його розберуть, щоб вивчити українські технології, так само як повелися 1984 року з австралійським авіаносцем «Мельбурн», що придбали для переплавки.

У посольствах Португалії та КНР в Україні не змогли прокоментувати це повідомлення, оскільки, як нам сказали, не мають жодної інформації щодо цього скандалу.

## Не синійгорі-помігори, але...

**ДЛЯ** поповнення місцевого бюджету всі за себе добрі. Так вирішили «батьки» литовського міста Маріямполь і оголосили про запровадження з 1 березня податку... на дощ.



кументі, прийнятому місцевим самоврядуванням (тобто мерією). Йдеться, що «податок на дощ» доведеться сплачувати не лише під час посухи влітку, але й у зимку, коли йде сніг.

Більш від усіх стривожили власників акціонерних товариств, що розмістилися у висотних будинках, оскільки площі дахів таких будинків великі і ринками під час дощу до каналізаційної мережі стікає величезна кількість дощової води. Але влада виявила й гуманність: дитячі садки і школи звільнено від сплати «податку на дощ».

## Скоро вибори: об'єднуєтесь!

**ЧОТИРИ** невеликі опозиційні партії Японії, що входять нині до парламентського блоку «Мін'юрен», вирішили об'єднатися і створити єдину опозиційну силу, адже в липні нинішнього року мають відбутися часткові вибори до верхньої палати японського парламенту.

Нове об'єднання, по суті, буде формуватися під дахом нинішньої Демократичної партії Японії (ДПЯ) — найбільшої складової частини «Мін'юрен», а тому збереже її назву.

За задумом творців, знову виникне потужна опозиційна сила, здатна поборотися за владу з правлячою Ліберально-демократичною партією (ЛДП). Питання лише в

тому, хто очолить нову партію. На цей пост можуть претендувати всі нинішні керівники «Мін'юрен», серед яких — колишній прем'єр-міністр Японії Моріхіро Хосокава та Путумо Хата, колишній міністр охорони здоров'я та соціального забезпечення Наото Кан, повідомляє ІТАР-ТАКС.

Комуністична поява на політичній сцені нової опозиційної партії, прем'єр-міністр Японії Рютаро Хашимото визнає, що вона, можливо, додасть клопотів ліберал-демократам. Однак, на думку генерального секретаря кабінету міністрів Канедзо Мураоки, ДПЯ навряд чи зможе істотно вплинути на роботу парламенту. Проте партія влади завжди схильна недооцінювати опозицію...

# Фантазія в корисливих інтересах?

**ГАЗЕТА «Голос України» 3 березня 1998 року вмістила публікацію «Герої нашого часу». Її автор — Шейко Петро Володимирович, нинішній народний депутат і мій конкурент як кандидата у народні депутати по 208-му Козелецькому округу.**

**Вся ця публікація покликана скомпрометувати мене як кандидата в народні депутати. Для досягнення цієї мети обрано об'єктом нападок мою біографію.**



Так-от, категорично заявляю і можу документально підтвердити, що основні моменти мого життєвого шляху нахабно, свідомо і цілеспрямовано перекручені. Певною мірою це підтверджує і сам П. Шейко, коли пише: «Втім, це лише здогадки. Але якщо нам так відважно пропонують казкові версії, то чому б не подантасувати?»

Та звернімося до фактів. У статті викладена моя біографія, пан Шейко стверджує: «Наш герой закінчив школу в 1984 році. Тільки через рік вступив до вузу. Після першого семестру зв'язав академічну гімназію і пішов до війська. В 1987 р., прослуживши лише рік, відновився у вузі».

По-перше, школу я закінчив не в 1984-му, а в 1985-му році.

По-друге, вступив я до вузу не «тільки через рік», а відразу по закінченні школи. Фантазія «тільки через рік» принижує мене, бо ставить під сумнів знання, здобуті мною в школі, яку я закінчив з золотою медаллю.

По-третє, я не брав академічну гімназію, а її мені було надано наказом ректора у зв'язку з призовом до лав Радянської Армії відповідно до тодішніх законів стосовно студентів денної форми навчання, котрі не служили у війську.

По-четверте, не «після закінчення навчального року я пішов до війська разом з моїми колегами — студентами, які не служили в армії». Слова «після першого семестру» знову-таки принижують мою гідність, оскільки після першого семестру тоді відраховували з вузу за аморальну поведінку або за академічну неуспішність. Я ж перший курс закінчив на «відмінно».

По-п'яте, прослужив я в армії не «лише рік», як твердить мій «доброзичливець», натякаючи чи то на хворобу, чи то на дезертирство, а два роки, пройшовши повний курс дійсної строкової служби у ракетних військах стратегічного призначення, став сержантом і по закінченні служби відновив навчання.

По-шосте, припинив навчання за власним бажанням не у 1988, а у 1990 році. Можна продовжувати і т. п. Та, гадаю, досить.

Молодечче прагнення до самовдосконалення спонукало мене спробувати інші, як тоді модно, більш вагомий шляхи здобуття освіти. Рік я проживав в Московському університеті й відвідував курси підприємництва, що

їх вели викладачі Сорбонни у Москві. А в 1991 році разом з кількома товаришами поїхав спочатку до Югославії, а звідти до Австрії, щоб заробити грошей і продовжити навчання в Австрії. Працював різноманітним, а потім вступив до Віденського економічного університету на факультет «торгівельної науки». Цей факт можу підтвердити документально: у мене залишилися студентський квиток. Чивися і працював 3 роки.

У 1994 році в Україні розгорнулася президентська вибори. Мені дуже імпонувала передвиборна програма Л. Кучми і я вирішив працювати в штабі його підтримки. Після перемоги працював в адміністрації Президента України, потім у Держінвесті, зараз — у «Газпромі», про що я вказав у автобіографії, поданій до виборчої комісії.

Більшість перекручень моєї біографії базуються на свідомій неправді. Але є й такі, котрі мають своїм підґрунтям або невігластво, або, скажу м'якше, некомпетентність. Ну як можна не знати, що у Західній Європі є ціла низка програм безплатного навчання? Що навчатися і працювати там — скоріше правило, ніж виняток? А як не знати, що з кінця 80-х років в університетах Західної Європи почали працювати програми для навчання студентів із Східної Європи?

А втім, що тут дивного, коли в цій самій публікації зустрічається й такий пасаж: «З огляду на це, я просив міністра вищої освіти України (підкреслення мое. — М. Р.) вилучити цю ситуацію...» (Ідеться про мого навчання в Чернігівському педінституті).

Не знаю, що хоче вилучити п. Шейко, а я хочу йому втлумачити, що «мініс-

тра вищої освіти», як і відповідного Міністерства, в Україні не існує вже майже сім років, з травня 1992 року. Принагідно зауважу, що на його запит Служба безпеки по Чернігівській області вилучила мою особову справу з архіву інституту для перевірок підозр.

Загалом, немає жодної можливості перерахувати всі неточності статті «Герої нашого часу». Звичайно, пропущати такі винки при всьому бажанні й християнському вихованні неможливо. Тому хочу через газету сказати, що я приймаю рішення подати до суду на автора публікації, незалежно від того, як і чим закінчатиметься вибори, вимагаючи сатисфакції.

Оскільки автор «Героїв нашого часу» піддав сумніву мої знання, мою освіченість і замість відкритої й чесної боротьби за депутатський мандат він принизив мене, я публічно викликаю його на відкриті привселюдні змагання, зокрема з економіки, англійської та німецької мов.

Стосовно мого діда, то, на жаль, знаю про нього мало, бо народився у 1967 році. І мама мені майже нічого не розповідала, та й що вона могла розповісти, коли, якщо вірити великому знавцеві біографії моєї й моїх предків, на час арешту діда у 1946 році їй було трохи більше трьох років.

Знаю, що він справді на початку війни потрапив у полон і деякий час перебував на окупованій території. З 1943 р. він знову воював проти фашистів у діючих частинах Радянської Армії, нагороджений орденом Червоної Зірки та медаллю «За взяття Берліна». Можу ще додати, що на початку 70-х років мого діда було арештовано на підставі повідомлення про

смерть діда. Та ким би не був мій дід, не мені його судити. Яйце, як відомо, курку не вчить. А взагалі я вважаю, що дуже багато наших бід від того, що ми часто нападлемо на наших предків, обплучуємо минуле, звинувачуємо наших попередників у всіх гріхах, замість того, щоб самим активніше працювати.

Сам я вже звернувся до компетентних органів, щоб знати всю правду про мого діда по лінії матері, бо, як я вже казав, у біографії діда далеко не все так, як про це написано. Принаймні один факт перекручень я досвідчено знаю. Назвали діда Миколою Аврамовичем, а не Миколою Аврамовичем, як написано у свідоцтві, що збереглося. Навіщо перекрестили мого прадіда із православного Авраама у іудея Авраама — невідомо. Невже для того, щоб зіграти ще й на побутовому антисемітизмі?

Я знаю своїх батьків, знаю діда по батькові — ветерана Великої Вітчизняної війни. Вони не вчили мене нічому поганому. Вчили любити, а не ненавидіти людей. Не мені відповідати за їх винки.

Коли наш мудрий народ картає когось, він говорить: «Це такий, що і рідного батька продасть». Я своїх батьків не продаю, бо то означає продати душу дияволу.

Не варте депутатське крісло такої шни.

І ще про одне хочу сказати. Після появи публікації я отримую багато листів з компрометом на автора статті. Але публікувати цей матеріал вважаю нижчим своєї гідності.

**Микола РУДЬКОВСЬКИЙ,**  
кандидат у народні депутати по 208-му Козелецькому округу.

## Витяг

з протоколу № 11  
від 10 березня 1998 року  
зборів трудового колективу  
Народницької середньої  
школи Бобринського району  
Чернігівської області

Виступила Козина Зоя Петрівна, яка у період навчання М. Рудковського в школі працювала заступником директора. Микола прийшов у школу в 1983 році в 9-й клас після закінчення Старобізької восьмирічки. Він був допитливий, активний учень, брав участь у предметних олімпіадах. Школу закінчив із золотою медаллю у 1985 році, тоді ж вступив до Чернігівського педінституту, на історичний факультет. У 1986 році після закінчення 1-го курсу його було призначено на дійсну військову службу. Односторонні пам'ятання, що з приводу цього батьки влаштували йому урочисті проводи.

Вчителі Білим, Бурзак, Нетребас, Ягола, Кривченко та інші зазначили, що М. Рудковський був одним з найкращих учнів, і вони заздують нестичний вчинок П. Шейко.

**К. ЯЧМЕНЮХІН, професор, доктор історичних наук, завідувач кафедри Чернігівського педагогічного інституту імені Т. Г. Шевченка:** «Пам'ятаю Миколу Миколайовича студентом істраху. Вдумливий, розважливий, надзвичайно самостійний. Завжди мав свою точку зору і вмів її відстоювати з властивим студентству молодечим запалом».

**А. ЛОПАТА, генерал-полковник:** «Як людина військова, я дотримуюсь девізу «Скажи мені, де ти служив, і я скажу, хто ти». Микола Рудковський служив у ракетних військах стратегічного призначення. Повірте, я дуже добре знаю, яких людей туди брали, який ретельний був відбір. Перевіряли й знання, і моральні якості, і вольову стійкість, і предків, як то кажуть, аж до сьомого коліна. А служба в цих військах надзвичайно нелегка і відповідальна. Микола Миколайович з нею успішно справився, дослужився до сержанта і отримав подяку командування».

**М. РУДЬКО, керівник управління гуманітарної політики адміністрації Президента України:** «Коли на історичному факультеті Чернігівського педагогічного інституту з'явився студент Микола Рудковський, мене, тодішнього заступника декана факультету, заінтригувала деяка схожість. Я — Микола, він — Микола, я — Рудько, а він — Рудковський, я з Бобринського району і він звідти ж. В тому районі є ще й село під назвою Рудківка. Коротше, суцільна «рудковщина». А коли познайомилися, то виявилось, що і батьки наші близько і добре знайомі. Мій батько був свого часу завідувачем Бобринським районом, а його батько — вчителем у школі. І в них дуже багато спільних друзів. Так і почалося наше спілкування, яке поступово переросло у дружбу, незважаючи на різницю у віці».

Зупинюся принагідно на двох моментах. Миколині опоненти зрозуміли проти нього, перш за все, картку, ким був його дід по матері, якого свого часу було засуджено. Сьогодні на цей факт є різні точки зору. Та суть не в цьому, а в намаганні нав'язати суцільську логіку: внук має нести відповідальність за діда. Не за батька навіть, а за діда. Я приклав цю, з дозволу сказати, логіку на себе і виявився, що однією з мій дід, по матері, воював за царя у першу світову війну, був поранений в Астро-Угорщині, отже, я царист-монархист. А другий, по батьку, читав псалтир у церкві, отже, я священнослужитель. А оскільки вони мали обидва і по кілька десятків землі, то я ще й куркуль. Якби свого часу, коли я вступав до Київського університету, а потім до аспірантури, аналізували моє «дідовське коріння», то... Але тоді мені зустрілись мудрі і порядні люди, котрим і в голову не прийшло винувати внуча за діда. З цього приводу можу сказати так: діда Миколи Миколайовича по батьковій лінії Рудковський Федосій Климович активно, сміливо і мужньо воював на фронтах Великої Вітчизняної війни і має визначні урядові нагороди, і саме він виховував Миколу, мав на нього великий вплив аж до самої смерті у 1995 році».





його письменницької творчості сприймають як вирок усього його літературному поколінню. А воно було особисте те покоління — єдине, чия творчість і почалася, і закінчилася в епоху виникнення й зникнення останньої імперії...

«Гончар не показав війну як явище трагічне».

«Прапороносці» Гончара — апологія советчини».

«Проза Гончара не може претендувати...»

І за кожним з цих рядків не прагнення зрозуміти духовний світ Олесь Гончара, розвиток національної літератури в умовах «єдиної й неделимої» держави, СРСР, взагалі історії культури європейського народу, насильно втягнутого у вир чужих йому ду-

шю в літературі? А ніяк! Адже не можна вважати кілька повістей та оповідань за серйозну воєнну прозу.

У другій світовій війні українців було не менше. Масові смішні романи й повісті Івана Багряного, низку інших творів. Але не доробок насаперед писемників української діаспори.

З радянської боку у війні брали участь майже п'ятсот письменників, але лише Олесь Гончар написав роман-епопею (не дай, Боже, щоб це зауваження викликало в когось упереджені висновки. Ми кажемо про високохудожню творчість і тільки про неї).

У поезії боротьбу з фашизмом відображено, у прозі — частково. Одне слово, хоч би хто і що говорив, але Олесь Гончар — єдиний письменник, учасник другої світової війни, фронтівик — автор монументального прозового твору, який успішно створив, що дискредитували український народ

Бель. Ставши письменником, він одержував різні національні премії, а в 1972-му — Нобелівську. 1979 року відмовився від ордену «Хрест за заслуги перед ОНР». Письменник був переконаний, що відповідалість за злочини фашизму несуте не лише учасники війни, а й ті, що підтримував Гітлера.

Звичайно, мотив колективної вини за сталінізм звучить у творчості Олесь Гончара не відкрито, можна навіть сказати, що він схований у підтекст його творів. Тобто, треба говорити про інтелектуальний опір сталінізму, всій колоніальній імперській системі Гончар-письменника (відокремлюємо його від Гончара-політика, котра, переживши війну, можливо, й рішче, ніж це треба його опонентам, сходила на землю, залишаючи свою письменницьку башту з сивою кісткою. Але чи знаємо ми все про воєнну долю Гончара? Фронтівик-доброволець, оточенець,

ти... Хтось з молодих, тих, кому ще треба було «вершити благородні справи, про які ми забули», з чим не згоден. Вони гадають, що проти тріскачущих фраз можна боротися ще тріскачущими... що вони будуть вказувати нам, що робити і як жити... Ця книга, по суті, — надбробний твір, слабка спроба створити пам'ятник покійному, яке на багато то сподівалося, чесно боролося і глибоко страждало. Інші, можливо, зрозуміють все інше. Чому б ні? А ми добираємося лише одного: пробуємо говорити правду, вірою, що це правда, і не боїмося не суперечити собі, не визнавати свої помилки». Це слова з перелому Річарда Оллінтона до його ж роману «Смерть героя». Цей англійський письменник, який належить до так званого європейського втраченого покоління, теж знав про війну не з архівів та розповідей очевидців. Тому й, вочевидь, зміст його творів такий близький до Гончарівських думок.

Українці — герої книг Олесь Гончара поверталися з фронту не в Париж, не в швейцарські санаторії, як герої Еріка Марії Ремарка, а в зруйновану дощатку країну, де на них чекали ті, кого не встигли вивести до Німеччини чи в Сибір, хто пов'язував із фронтовиками-переможцями свої останні життєві надії.

Олесь Гончар не мав права на твори про війну, які поглиблювали б моральну кризу, тріпотіли рани в душах людей, що пережили і голод 33-го, і репресії 37-го, і навіть після перемоги над фашизмом мусили залежати від самодурства й жорстокості кремлівського самодержав'я.

«Я не вважаю, що література слід за якоюсь штучною піднесеністю. Але мені чужий і повушний, невмілий натуралізм», — признавався автор «Прапороносців».

Віталій АБЛЮЦОВ.

(Далі буде.)

# Його доля — виклик останній імперії

## І.

«Людина» — найвеличніша з усіх істот. Людина — найнещасніша з усіх істот. Людина — найпідліша з усіх істот. Як тяжко з цих трьох рубрик вибрати першу для доведення прикладом.»

Іван БАГРЯНСЬКИЙ  
«Сад Гетсиманський».

Коли говорять у вас за спиною, значить, ви попередку них

Чи не найтовітніше для Письменника — це щоб про нього говорили, писали, сперечалися... Шоло останнього, то Олесь Гончар, злється, пошастає найбільше серед сучасників. Про нього не просто дискутують — оціню

ховних стихій, а часто заспілене або суб'єктивізмом, або політичною занепокоєністю ставлення до популярного серед читачів прозаїка. А прищипує скептицизм поглядом, зрозуміло, явища в усій його повноті не побачили...

У першій світовій війні на боці Російської та Австро-Угорської імперій воювали майже 4 млн. українців. Як змальовано їхню ратну пра-

(мовляв, златний лише зрадзувати (!?) і виношувати плани нових репресій проти нього, оспівав героїзм його синів і любов до рідної землі й вітчизни — України.

Ровесник з другого берега. Інші приклади

Генріх Бель лише на чотири місяці старший за Олесь Гончара. Учасник другої світової війни з фашистського боку. «Був піхотинцем. Дехто на запитання «Що робив на фронті?» відповідав, мовляв, був там, але не стріляв і навіть не знав, як улаштувати рушницю. Я вважаю так відповіді ліжмерством. Як так само винний, як і не винний, як і кожний, хто стріляв на цій війні», — казав Генріх

в'язень фашистського концтабору на Холодній горі в Харкові, знову фронтівик, якому довелося побувати на допитах й у СМЕРШі, і в інших сталінських каральних органах, і врешті — воїн-переможець, кавалер ордену Слави та трьох медаль «За відвагу». То, може, опоненти дозволити людині після тактичних випробувань обрати собі той спосіб життя, який для неї є прийнятний? Кожен має право на вибір, хіба не так?

Як видатний прозаїк Олесь Гончар — постать цілісна й нерозбачувана.

«Я вірю в людей, вірю в якусь від народження притаманну їм чесність і почуття товарищівства — без цього суспільство не може існува-

МЕЧ ДУХОВНИЙ ВКЛАДУТЬ ВИБОРЦІ ДО РУК ВЛАДИКИ ПАВЛА, ПРОГОЛОСУВАВШИ ЗА ПАРТІЮ РЕГІОНАЛЬНОГО ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ!

## «ПРАВОСЛАВ'Я У ГОДИНИ ТЯЖКИХ ВИПРОБУВАНЬ» ЗАВЖДИ БУЛО ЗІ СВОЇМ НАРОДОМ»

— вважає єпископ Вишгородський, намісник Свято-Успенської Києво-Печерської Лаври **Владика Павло (Лебідь)**, якого УПЦ благословила висувати кандидатом у депутати ВР України за списком Партії регіонального відродження України (у виборчому бюлетені вона значиться під №2)

Кор. І все-таки важко зрозуміти, що змусило вас податися у політику. Ви прийняли чернечий постріг, ведете чернечіє життя. Що для вас цей грішний світ, порівняно з життям вічним? Адже все в руці Господній. Усе визначено наперед аж до рокованого Судного дня...

**Владика Павло.** Якщо сказаного мною раніше недостатньо, додаю. З кожного молитовника ви довідаетесь про найбільші гріхи проти Господа. Один з них — це не вірити в Бога. Другий — це хоч і вірити в нього, але нічого не робити самому. Ці гріхи одне одне варіює. Щоб віра була справжньою, вона має бути невідомо діяльною. Во віра без справ — мертва. Віра — це не тільки зовнішній обряд, як вважають фарисеї. Віра — це спосіб життя. Хоч додати на доказ сказаного ще й таке. Велике занепокоєння в УПЦ викликає криза, яка уразила вітчизняну освіту, культуру, науку. Адже біля їхніх витоків стояли невідомі і діяльні церковні мужі — наслідники Лаври, такі, як невідомий лікар Аганіт, Нестор-літописець, художник Аліпій, інші не менш славні, діяльні й обдаровані їхні послідовники. Це клич мене як єпископа, і Українську Православну церкву до земних справ. Православ'я у години тяжких випробувань завжди було з ним одним хрестом. Досить атеїзму, що саме Сталін, який зробив агітат мало не державною релігією, у найтяжчий період Великої Вітчизняної війни звернувся по підтримку до православної церкви. І це красномовне свідчення її істинного впливу на перебіг історичних процесів. Марна справа потрактувати ченця як байдуку до світу людини. Згадаймо приклад Іоана Хрестителя, Початок у № 48 від 13 березня 1998 року.

щоб збагнути довічну моральну спонуку християнства, зокрема і до політичної діяльності. Іоанн увійшов у палац до Ірода не бенкетувати, а викрикувати злочини влади, свідомо наражаючись на небезпеку. Так само свідомо ішов на хрест і Спаситель. То як може Українська Православна церква, сповнена жової віри, не піднімати своїх синів на боротьбу? На лицарство і подвижництво в ім'я оборони людей і святої церкви?

Кор. Пересічному виборцеві розібратися в цьому непростому. Як і зрозуміти, чому така енергія людини, як ви, могла стати не просто священнослужителем, а й ченцем. Адже той, хто приймає постріг, мусить відмовитися від того, що становить сенс життя простих людей. Чернецтво вимагає послуху й покорі, смиренності й самозречення...

**Владика Павло.** Вам цікаво, як і чому я став ченцем. Багато що в моїй долі було визначено наперед ще до мого народження. Щоб не померти, моя мати повинна була народити дитину. Давши життя, вона сама рятувала власне. Батьку у відчай дав Богів обітницю: якщо народиться син і моя мати житиме, то я оберу шлях служіння церкві. Я народився і добровільно обрав цей шлях. Навіть тоді, коли батьку забаву про свою обітницю і волі бачити мене лютьником чи лікарем, аніж духовною особою. Батька можна зрозуміти — він був простим робітником, багато натерпівся в житті і хотів бачити мене заможним і щасливим настільки, наскільки розумів це сам. Але я зростаю в родині віруючих і мав перед очима приклад Владика Даміана,

тодішнього єпископа Ровенського й Володимирського, якого часто бачив з дитинства під час богослужб. І твердо вирішив не дати батькові зламати перед Богом даного слова і стати таким самим добрим, як і владика Даміан, священником. Його вилучили на людей був справді дивовижним. Пригадую, як моя бабуся, котра завжди брала мене у поїздки на службу до Корця та Почаївської Лаври, і ще дітками добилися у 1968 році, щоб у нашому селі відкрили церкву. І це тоді, як церква повсюдно закривали! Скінчив середню школу. Потім технікум радянського торгівлі. Вступив до інституту, в якому готували технологів харчової промисловості. Звідти мене закликали на строкову службу до армії. Демобілізувавшись, я одразу вступив до Московської духовної семінарії. Раніше цього зробити не міг, бо до духовних навчальних закладів приймали тільки тих, хто відслужив у збройних силах. Батьків за мій винок одразу позбавили роботи. Сестри доводилося залишити школу. Такі були часи... Але це не змусило мене відступитися. І родина теж пережила разом з мною наслідки того вибору. Приймав постріг. Віс чернече життя на Воліні. А потім указом милостивішого Його Блаженства Володимирського був закликаний настоятелем Свято-Успенської Києво-Печерської Лаври. Це сталося 30 березня 1994 року. Закінчив Київську духовну академію.

Кор. А скільки вам років?

**Владика Павло.** Милостиво Божою я народився 19 квітня 1961 року.

Кор. Вам, вочевидь, вказували на значення збіг: ви народилися рівно через тиждень після того, як Юрій Гагарін здійснив свій політ у космос і повернувся звідти із заявою, що Бога там не побачив... Інакше кажучи, час для духовного служіння був не з найкращих. Суспільство сповідувало зовсім інші цінності й ідеали.

**Владика Павло.** І Бог посоромив мавловірів. Де ті цінності й ідеали? Розв'язалися за вітром. А Божі установлення тільки утвердилися. Християнство дав тисячі років, а воно тільки примножує свою силу. Скажу вам таке: ми Богові не потрібні. Бог без нас може існувати, як Він існував і до того, як сотворив людину. А от людина без Бога існувати не може. Мій маленький приклад на грандіозному тлі пережити нами недавньої історії переконливо це засвідчує. Одна людина може помилятися. Але весь народ помилятися не може. Вдумайтеся у приказку: без Бога ні до порога. Радянський лад прагнув багато зробити для простої людини. Щоб вона могла з упевненістю дивитися у завтрашній день. І багато чого у цьому такти досі. Але знавав краху, бо одступився від Бога.

Кор. У народі побутує переконання, що у Верховну Радку здебільшого руться шукачі легкого наживи. Ті, хто прагне найкоротшим шляхом дістатися до пільг, привілеїв і життєвих благ...

**Владика Павло.** Чесна праця не дістає достойної винагороди. Зароблене не виплачується не тільки місяцями, а й роками. І на цьому тлі депутати створюють для себе справді незаслужені блага й привілеї, прагнучи використати й узаконити своє тимчасове перебування при владі. Це й породжує у людях зневір. Щодо мене, то тут справа проста. Мені нічого від депутатства не треба. Я — чернець. Маю келію два метри на півтора — трохи більше гробу. І більшого на землі не маю. Тілінних земних скарибів не збираю. Обминаю життєву суету. Єдине, чого хотів би, то це обстоювати від лукавого мечем духовним святу церкву і наших людей. Хотів би, щоб вони якомога раніше прозріли і встигли зробити за своє життя добро собі й іншим.

Візі розмову Тарас КІНЬКО.

ГОЛОСУЮЧИ ЗА ПАРТІЮ РЕГІОНАЛЬНОГО ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ, ВИ ВІДДАЄТЕ СВІЙ ГОЛОС ЗА ВЛАДИКУ ПАВЛА! БУДЬТЕ УВАЖНІ! ПАРТІЯ РЕГІОНАЛЬНОГО ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ ЗАЗНАЧЕНА У ВИБОРЧОМУ БЮЛЕТЕНІ ПІД №2.

С/Х ПОСЕВНА С/Х ПОСЕВНА С/Х ПОСЕВНА С/Х ПОСЕВНА

## БЕНЗИН

A-76

0.34

КОП

A-93

0.43

КОП

ДизТ

0.34

КОП

ОТПУСК С БАЛАКЛЕЕВСКОЙ НЕФТЕБАЗЫ

ТЕЛ. (05749) 24227, 22090, 22991, 22994

ТЕЛ. В ХАРЬКОВЕ (0572) 140684, 140685

Отримати хорошу професію та мати постійний заробіток допоможе Вам Харківський інститут професійного навчання

## ПРОФЕСІЯ БУХГАЛТЕР ЗА 4 МІСЯЦІ ЗАОЧНО

- не виїжджаючи до Харкова;
- отримуєте документ державного зразка;
- прийом на навчання без обмежень за віком та освітою.

АДРЕСА: 310045, м.Харків,  
вул. 23 Августа 9А, к.5/6401  
ТЕЛЕФОН: (0572) 47-83-36

## Фонд Евразия и Консорциум Верховенства Права объявляют конкурс проектов:

## 1) в поддержку защиты гражданских прав в Украине

Гранты предоставляются общественным организациям для осуществления деятельности в таких направлениях, как юридическая поддержка прав граждан, их защита и охрана в законном (судебном) порядке и информирование широкой общественности об их результатах.

К участию в конкурсе приглашаются общественные организации, зарегистрированные как юридические лица в Украине, занимающиеся вышеуказанными видами деятельности не менее одного года и имеющие значительный опыт в области защиты гражданских прав. Организации — участники конкурса должны быть расположены в областных центрах Украины или в городах с населением не менее 100 000 человек.

Последний срок подачи заявок — 5 мая.

## 2) в поддержку правового просвещения и распространения информации о гражданских правах в Украине.

Гранты предоставляются для осуществления деятельности по получению и разработке информационных материалов, распространению информации, встреч с общественностью, разработке образовательных программ в учебных заведениях.

К участию в конкурсе приглашаются общественные организации, зарегистрированные как юридические лица в Украине.

Последний срок подачи заявок — 1 июня.

Будут проводиться семинары по разъяснению условий конкурсов и разработке проектов в соответствии со следующим графиком:

Київ — 2 апреля (контактный телефон — 295-10-65);

Харьков — 6 апреля (контактный телефон — 47-16-32);

Львов — 9 апреля (контактный телефон — 74-42-64);

Одесса — 13 апреля (контактный телефон — 32-77-28).

Также во второй половине апреля и в мае будут проводиться семинары в других городах Украины.

Приглашение к участию в конкурсе, информация о конкурсе, а также информация о месте и времени проведения разъяснительных семинаров можно получить по адресу:

Фонд Евразия. Киевское региональное отделение

для Украины, Белоруссии и Молдовы

252133, Киев, Украина,

бульв. Песи Украины, 26, ком. 506,

тел. 295-10-65, 295-74-02.

## ЮРИДИЧНА ЛІТЕРАТУРА ПРОПОНУЄ НОВІ КНИЖКИ

## МІЖНАРОДНІ ДОГОВОРІ УКРАЇНИ (1986-1996)

Том 1: 1986-1990 (390 стор.)  
Вартість одного примірника: 29 грн.  
Оптова ціна: 24 грн.

ПРИЙМАЮТЬСЯ ЗАМОВЛЕННЯ НА 2,3 ТОМИ.

## УКАЗИ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ (1991-1996)

Том 1: 1991-1994 (874 стор.)  
Вартість одного примірника: 28 грн.  
Оптова ціна: 23 грн.

У контрольному стані на 1 січня 1997 року.

ПРИЙМАЮТЬСЯ ЗАМОВЛЕННЯ НА 2,3 ТОМИ.

Готові розглянути пропозиції щодо відкриття регіональних представництв по виданню та реалізації юридичної літератури.

ДОВІДКИ ТА ЗАМОВЛЕННЯ ЗА ТЕЛЕФОНОМ (044) 517-55-18, ФАКС (044) 517-77-55

НАША АДРЕСА: 253002, м. Київ, вул. М. Расковой, 23, кімн. 631

## ОТРИМАЙТЕ БЕЗКОШТОВНО

КОЛЬОРОВИЙ ІНФОРМАЦІЙНИЙ БУКЛЕТ  
ХАРКІВСЬКОГО ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОГО ІНСТИТУТУ  
ПРО КРАЩУ В КРАЇНІ ЗАОЧНУ ПІДГОТОВКУ  
БУХГАЛТЕРІВ І СЕКРЕТАРІВ

## І ВИ ДІПЛОМ:

Чому такий зручний і цікавий процес  
отримання знань в Інституті?  
Чому Диплом Інституту так високо  
коштується на ринку праці України?  
Чому тільки в нашому Інституті  
Ви отримаєте рекомендаційний лист  
для впастивання на роботу  
як ми допомагаємо нашим  
випускникам у працевлаштуванні

Вам достатньо відправити  
заявку за адресою: 310001, м. Харків,  
пр. Московський, 138-А/1444209113,  
Харківський Фінансово-Економічний Інститут

Для всіх зацікавлених до інституту, безкоштовно пробний комплект  
курсу англійської мови плюс програма розвитку пам'яті. Ухвалено  
міжнародною асоціацією

## МОРЕ ЗНАНЬ

ПРИЙМАЮТЬСЯ ВСІ БАЖАЮЧІ БЕЗ ОБМЕЖЕНЬ ЗА ВІКОМ ТА ОСВІТОЮ

## БАТ «ГЕРМЕС»

м. Києва

повідомляє про скликання чергових загальних зборів акціонерів, які відбудуться 7 травня 1998 року о 15 годині у приміщенні клубу БАТ «Гермес» за адресою: 254119, Київ-119, вул. Сим'ї Хохлових, 11/2.

## Порядок денний:

1. Звіт правління про результати фінансово-господарської діяльності товариства за 1997 рік та основні напрями розвитку в 1998 році.

2. Звіт ревізійної комісії про результати діяльності товариства в 1997 році.

3. Затвердження бухгалтерського звіту товариства, розподілу прибутку за 1997 рік та основних напрямів розвитку в 1998 році.

4. Внесення змін та доповнень до статуту БАТ «Гермес».

5. Обрання ради акціонерів.

6. Випуск другої емісії акцій товариства.

7. Різне.  
Початок реєстрації з 10-ої години.

Для участі в зборах необхідно мати при собі документ, що посвідчує особу, довіреність на право участі в зборах (для представників).

Правління БАТ «Гермес»

## БАТ «Укрхудожпром»

## повідомляє:

перші загальні збори акціонерів відбудуться 5-6 травня 1998 року о 9 годині за адресою: 315620, Полтавська обл. смт. Решетилівка, вул. Леніна, 62/1.

Реєстрація акціонерів з 9-ї години 5 травня.

## Порядок денний:

1. Звіт про результати фінансово-господарської діяльності за 1997 рік.

2. Прийняття статуту.

3. Вибори органів управління та контролю.

4. Затвердження внутрішніх нормативних документів.

Акціонерам мати при собі паспорт, довіреність.

Телефон для довідок

у м. Києві: 227-25-63.

У повідомленні про збори акціонерів БАТ «Дніпрошина», надrukованому 14.03.98 р. у «Голосі України» № 49, слід читати додатково сьоме питання порядку денного «Внесення змін до статуту товариства».

ТОВ ВКФ «ЕКСПОРЕСУРС»

зарєстроване Печерською РДА м. Києва 14.01.97 р., ідентифікаційний код 24593401, реєстраційний № 18506, повідомляє про свою ліквідацію. Претензії приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.

## Відкрите акціонерне товариство «Укрцукортеплоізоляція»

повідомляє, що загальні збори акціонерів БАТ відбудуться 27 квітня 1998 року о 12-00 за адресою: Вишневе, вул. Радянська, 37.  
Реєстрація акціонерів з 10.00.

## Порядок денний

1. Звіт правління про результати фінансово-господарської діяльності за 1997 рік.

2. Звіт ревізійної комісії.

3. Звіт спостережної ради.

4. Затвердження балансу за 1997 рік.

5. Внесення змін та доповнень до статуту БАТ згідно із змінами в Законі «Про господарські товариства».

6. Розподіл прибутку на 1998 рік.

7. Розгляд питань з реструктуризації БАТ.

Довідки за телефоном 229-05-49.

## БАТ Ямпільське підприємство «Агротексервіс»

повідомляє про проведення загальних зборів акціонерів, які відбудуться 12 травня 1998 року об 11-й годині за адресою: Сумська область, смт. Ямпіль, вул. Боженка, (районний будинок культури)

Контактні телефони: 2-25-44, 2-24-95, 2-13-91.

## Порядок денний

1. Звіт правління БАТ про результати господарської діяльності за 1997 р.

2. Звіт ревізійної комісії.

3. Внесення змін до Статуту акціонерного товариства.

4. Вибори керівних органів товариства.

5. Інші питання.

Для участі у зборах акціонерам при собі мати:  
— документ, який посвідчує особу;  
— довіреність на право голосування уповноваженої особи (для довірених осіб)

Реєстрація акціонерів — з 8.30 до 10.45.

Правління БАТ

## Правління акціонерного товариства «Київський верстатобудівний концерн» (АТ «Веркон»)

повідомляє, що чергові загальні збори акціонерів відбудуться 29 квітня 1998 року о 10.00 у приміщенні Будинку культури АТ «Веркон» за адресою: 252062, Київ-62, просп. Перемоги, 71-А.

## Порядок денний

1. Звіт правління про господарсько-фінансову діяльність товариства за 1997 рік і напрями діяльності на 1998 рік.

2. Звіт ревізійної комісії товариства.

3. Вибори органів управління АТ «Веркон».

4. Внесення змін і доповнень до статуту товариства та затвердження статуту товариства з внесеними змінами та доповненнями.

5. Створення дочірніх підприємств товариства.

6. Про покриття збитків товариства.

Реєстрація учасників загальних зборів проводитиметься з 9.00 до 10.00.

При реєстрації учасники загальних зборів повинні пред'являти паспорт або інший документ, що засвідчує особу. Представники юридичних осіб повинні мати довіреність на участь у зборах.

Правління АТ «Веркон».

## ОАО «Запорожская фирма «Взуття»

сообщает, что общее собрание акционеров состоится 27 апреля 1998 года в 11 часов по адресу: г. Запорожье, ул. Фонвизина, 8.

## Повестка дня:

1. Об итогах финансово-хозяйственной деятельности общества за 1997 год.

2. Отчет ревизионной комиссии общества.

3. Изменения в уставе.

4. О передаче ведения реестра независимому регистратору.

5. Выборы наблюдательного совета.

6. Разное.

Дирекция ОАО.

## Предприятие фирма «ZMM» сообщает о своем закрытии.

Претензии принимаются в течение месяца со дня опубликования объявления по адресу: ул. Тарасовская, 13, тел. 563-93-32.

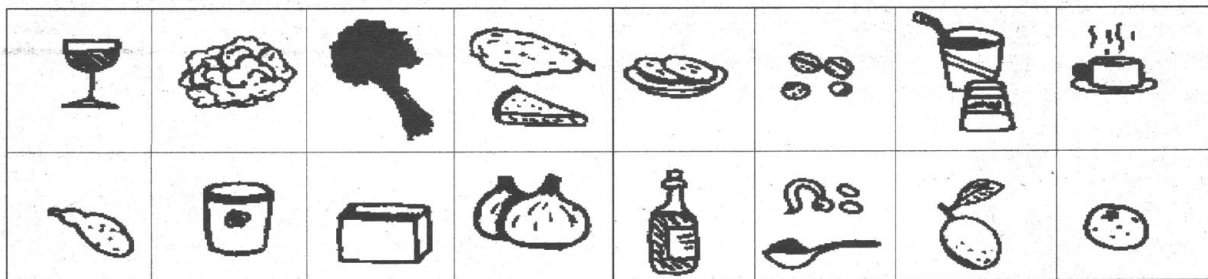
## До відома акціонерів БАТ АТП-2

Загальні збори акціонерів відбудуться не 28.04.98 року, як було повідомлено, а 29.04.98 року.

Довідки за телефоном 483-60-08.

Правління БАТ АТП-2.





# “Ось 19 продуктів харчування, що дозволяють схуднути...”

Всі ті, хто їх спробував, втратили зайву вагу. Це доведено результатами

**Д**ієтологи відкрили, що деякі продукти харчування мають негативні калорії: чим більше ви їх їсте, тим більше ви худнете.

Відкрийте через Велику Книгу, яку ви можете отримати без будь-яких зобов'язань з вашого боку, ці продукти харчування. Чому вони сприяють процесу схуднення і як?

**П.У якій спосіб деякі продукти харчування можуть сприяти схудненню?**

В. Дослідження показали, що 19 особливо корисних і поживних продуктів харчування (тобто певні овочі і фрукти) спалюють більше калорій, ніж приносять. Отож, чим більше ви їх споживаєте, тим більше зайвих кілограмів ви спалюєте. Ці продукти харчування (з негативними калоріями) перетворюються на енергію, а не на жир.

**П. Як це можливо?**

В. Знання продуктів харчування з негативними калоріями розчиняють надлишкові жири станає для вас очевидною, коли ви дізнаєтеся, як ваш організм накопичує жир. Ви народилися з певною кількістю жирових клітин. Ці жирові клітини збільшуються і ростуть, коли ви набираєте зайву вагу. Тоді ваш обмін речовин уповільнюється, що дозволяє їм на основі вуглеводів перетворюватися на жир і накопичувати цей жир. Ви зможете схуднути лише тоді, коли виведете жир з ваших клітин. Ви можете зробити це трьома способами: або не вживати їжу, багату жирами (дїтя);

- або робити інтенсивні фізичні вправи;

- або вживати продукти харчування з негативними калоріями, які спалюють жири і виводять їх з клітин.

Зрозуміло, що саме цей останній метод є найбільш легким, тому що він не вимагає жодних зусиль, жодних повсякденних.

**П. Скільки кілограмів за тиждень можна втратити у такий спосіб?**

В. Якщо вам потрібно втратити менше 10 кг, ви витрачаєте, в середньому, 2,5-3 кг протягом першого тижня і 1,5-2 кг протягом наступних тижнів. Якщо вам потрібно втратити більше 10 кг, ви худнете ще швидше. Деякі люди, яким потрібно було втратити більше 20 кг, втратили до 6 кг вже протягом першого тижня.

**П. Чи потрібно дотримуватися якоїсь дієти? Чи потрібно просто додати продукти з негативними калоріями до вашого звичайного раціону харчування?**

В. Ви не повинні дотримуватися дієти, ні щось змінювати у вашому способі життя. Ви можете їсти макaronні вироби, соуси, масло, тістечка – все, що бажаєте. Єдине, що ви повинні зробити – це додати продукти з негативними калоріями до вашого звичайного раціону харчування та спостерігати за зникненням ваших кілограмів і вашої повноти.

**П. Скільки продуктів з негативними калоріями я повинен додати до мого звичайного раціону харчування?**

В. Вам достатньо додати 1/4 від вашого звичайного раціону харчування. Але ви можете перевищити цю цифру, тому що чим більше ви споживаєте продуктів з негативними калоріями, тим швидше худнете.

**П. Замість того, щоб додавати ці продукти харчування з негативними калоріями, чи можна з'єднати їх з моїм звичайним раціоном харчування?**

В. Так, це має значення. Єдине, що важливо, – це їсти цю кількість продуктів з негативними калоріями, тому що саме вони спалюють ваш надлишковий жир і у такий спосіб ви худнете.

**П. Чи буде легко зберегти мою ідеальну вагу після того, як я отримую мій зайвий кілограм?**

В. Більшість людей, які худнуть за допомогою дієт або таблеток, або інших методів, швидко набирають кілограми, які вони втратили. Але з продуктами з негативними калоріями інша справа. Все, що вам потрібно робити, щоб залишатися худим, – це додавати продукти з негативними калоріями до вашого звичайного раціону.

**П. Як це продукти з негативними калоріями? Де їх можна знайти?**

В. Всі продукти з негативними калоріями є натуральними продуктами харчування. Всього їх 19. Серед них є фрукти, овочі та інші натуральні продукти харчування, які ви можете знайти в будь-якому магазині.

**П. Чи є свідчення людей, які спробували продукти з негативними калоріями і дійсно схудли?**

В. Всі, хто додав продукти з негативними калоріями до свого звичайного раціону харчування, схудли. Ось декілька уривків з листів, які ми отримали:

“Я спробувала все. Я втратила 16 кілограмів. Все своє життя я страждала від того, що я товста, і я спробувала все, щоб схуднути. Продукти з негативними калоріями – єдина річ, яка мені допомогла. Я відчувала себе зовсім іншою жінкою. Мій чоловік також втратив 11 кілограмів, і ми щасливі, що знову знайшли радість життя.”

Пані Клодін С. Ліон. “

**Нотатка**

Ми провели власне дослідження з 5 особами з нашого оточення. Кожен втратив кілограми, які він бажав втратити. Негативні калорії дійсно допомагають схуднути.

**Подарунок - сорприз**

Якщо ви відповісте нам протягом 5 днів, ми вишлемо вам додатково маленький, але чудовий подарунок-сорприз. Ви зможете залишити подарунок собі, навіть якщо ви повернете Велику Книгу для відшкодування ваших витрат.

“Моя зайва кілограми ростанули. Протягом трьох тижнів я втратила 9 зайвих кілограмів. З того часу я більше не поправляюся. Я вже спробувала стільки методів і медичних препаратів для схуднення, що ні в що більше не вірила. Але я все ж таки спробувала. І я за це вдячна небесам. Можливо, мій досвід зможе допомогти іншим людям.”

Пані Франсін П. Тулуза.”

“Я думала, що буду товстою все життя. Мені часто снілося, що стала стрункою, але все, що я спробувала, не допомогло мені схуднути. Тоді я відкрила для себе негативні калорії. Я втратила 11 кілограмів протягом двох коротких тижнів, а загалом – 31 кілограм так швидко, як навіть не сподівалася. Мій чоловік сказав мені вчора ввечері, що я гарна, як ніколи.”

Пані Марта С., Париж.”

**П. Я прочитав у газеті, що продукти з негативними калоріями не тільки допомагають схуднути, але також покращують здоров'я. Це правда?**

В. Так. Продукти з негативними калоріями, до речі, були відкриті лікарями-дієтологами під час досліджень більш здорового харчування. Коли ви додаєте продукти з негативними калоріями до вашого звичайного раціону харчування, ви худнете, але ви також знімаєте і нормалізуєте рівень холестерину. ... Це саме те, що є завжди корисним для вашого здоров'я.

**П. Я вже спробувала капсули, що містять екстракт стручкової квасолі, ананаса, різні методи, дієти, – ніщо не допомогло мені схуднути. Чому цього разу все буде інакше?**

В. Тому що процес дії негативних калорій є природним: ви спалюєте більше калорій, ніж ви споживаєте. Тому що всі, хто спробував, схудли, і немає жодної підстави думати, що це вам не допоможе, якщо це допомагає всім. Тому що результат настільки переконаливий, що ви можете спробувати, нічим не ризикуючи, і без будь-яких зобов'язань.

**Спробуйте продукти, які допомагають схуднути без ризику і будь-яких зобов'язань, і вирішіть, чи дійсно після того, як втратите всі ваші зайві кілограми, чи бажаєте ви залишити собі Велику Книгу.**

Крістіан Левек.

Ось моя пропозиція.

Якщо ви не втратите щонайменше 2,5 кілограми протягом тижня, поверніть її протягом 90 днів. Таким чином, або ви витрачаєте щонайменше 2,5 кг щотижня, поки не отримаєте вашої ідеальної ваги, або я відшкодую вам витрати. Без будь-яких умов, не ставлячи жодного запитання.

Це моє письмове і безумовне зобов'язання. Ніякого ризику для Вас.

Ви можете спробувати це з простої цікавості, тому що ви не ризикуєте втратити жодної копійки.

Чому я наважусь зробити вам цю пропозицію?

Тому що я впевнений: коли ви позбавитеся ваших зайвих кілограмів, будете настільки щасливі, що забажаєте залишити собі Велику Книгу.

Тому що всі, абсолютно всі люди, які додали до свого раціону продукти, що сприяють схудненню, позбавилися зайвих кілограмів.

Тому що немає жодної причини думати, що те, що спрацювало для інших, не спрацює для вас.

**Не читайте, якщо ви вирішили не робити цієї спроби**

**1** Ця спроба робиться повністю на мій ризик.

Якщо ви не втратите щонайменше 2,5 кг протягом тижня, вам буде достатньо повернути Велику Книгу протягом 90 днів. У цьому випадку я відшкодую вам всі витрати після отримання вашої пошти. І все це без будь-яких умов і не ставлячи вам ніяких застережень.

**2** Ви їсте, скільки ви хочете, і все, що ви хочете. Вам досить тільки додати чверть продуктів з негативними калоріями до вашої звичайної їжі.

## Купон на безкоштовну спробу і без ризику

Надішліть цей купон за адресою:  
252000 м. Київ, вул. Петрозаводська, 2,  
ТОВ "Тіст-Шолінг"

Вкажіть тут

Ваша теперішня вага \_\_\_\_\_ Ваш вік \_\_\_\_\_ Ваш зріст \_\_\_\_\_

Ваша пропозиція спробувати схуднути цілком на ваш ризик мене задовольняє. Такими чином, зрозуміло, що:

1. Я повинен (ні) втратити щонайменше 2,5 кг, починаючи з початку тижня.

2. Я повинен (ні) відшкодувати витрати щонайменше 2,5 кг кожного тижня до того моменту, коли всі мої зайві кілограми зникнуть.

3. Не потрібно дотримуватися ніякої дієти, і я зможу їсти "всичко".

4. Я маю 3 місяці гарантії, щоб переконали, що всі мої зайві кілограми пішли... і більше не повернуться.

5. Якщо я не буду задовольнений (на) на 100%, я відправлю вам "Велику Книгу" в будь-який момент протягом виробничого періоду в 90 днів. У цьому випадку я не зобов'язаний (ні) ні давати вам жодні пояснення, ні виконувати будь-які умови, а ви тільки отримаєте мої поштові листівки відшкодую мені витрати. Під цю гарантію, відправте мені в зворотній уплаті, без зовнішніх повноважень.

☐ Мій безкоштовний подарунок-сорприз

☐ Велику Книгу "Продукти харчування, які допомагають схуднути" по ціні 29,90 грн., до якої додається 4,90 грн. витрат з підготовки і упаковки.

Я обрав (ла) отримати:

☐ Я хочу отримати свою пошту і зменшити 20% при підставі, тому в Вам вишло переплатити (84,80 грн.) через оцінку: ТОВ "Тіст-Шолінг", рр 260042189, в АТБ "Аваль" м. Києва, МОС 300335, Код ЗКПО 21694171.

☐ Я хочу отримати свою пошту і зменшити 20% при підставі, тому в Вам вишло переплатити (84,80 грн.) через оцінку: ТОВ "Тіст-Шолінг", рр 260042189, в АТБ "Аваль" м. Києва, МОС 300335, Код ЗКПО 21694171, я додам квитанцію про переплату, до купона замовлення.

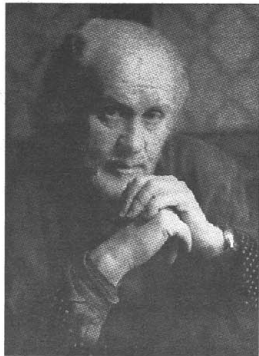
☐ Я віддаю перевагу прямих оплат на пошту при отриманні банкером. В цьому випадку це мені буде коштувати на 20% додаткових витрат (отримання послуги).

Ніколи я не вкажу:

Ідентифікаційний код \_\_\_\_\_

Докладна адреса (обл., р-н, село) \_\_\_\_\_

Код 02011.041.01



ки, скільки у столиці стабільно діючих театрів. Здавалося б, за такої умови премії мусять розподілятися по театрах більш-менш рівномірно. Але, судячи з усього, цього не станеться, як не траплялося й раніше.

Експертами переглянуто понад шістьдесят прем'єр 97-го року (сказати після цього, що Київ театральна місто). Визначено трійки претендентів, котрі вийдуть у фінал в одинадцяти номінаціях. Причому, за звання «Краща вистава року» боротимуться «День кохання, день свободи» (Молодий театр), «Кармен» (Благодійний продюсерський фонд) та «Дрібний біс» (Театр на Лівому березі). На номіна-

ційої пекторалі» до номінації «Кращий дебют» потрапила вистава, зіграна (правда, блискуче зіграна) самодіяльними акторами «Воскреслий і злий», автор п'єси та постановник — Тарас Оглоблін, Мистецький центр «Дах»).

Неважко помітити, що симпатії критиків скілилися до «молодих» театрів, а не до академічних. Причому, від театру імені Івана Франка у фінал вийшов лише Віталій Савчук (роль Блазю у «Королі Лірі») та Андрій Александрович (сценарію тієї ж вистави). А від театру імені Леся Українки — Ольга Сумська та Дмитро Лаленков, обоє — за виконання ролей другого плану. В чім причина? Чи й

## У дзеркалі «Декторалі»

**З**АЛИШИЛОСЯ менш як тиждень до 27 березня, Міжнародного дня театру, коли стануть відомі лауреати найпрестижнішої в Україні театральної премії «Київська пектораль» за 1997 рік.

Із-за лаштунків

Цікава й непередбачувана річ — художні смаки! Проник, як відомо, не сперечаються, але це завжди цікавий матеріал для порівняння та роздумів. Раніше експерти «Київської пекторалі» обирали доволі — оргкомітетом. Театри зацікавлені в цьому безпечно для себе, і тому, ось уже другий рік поспіль, експерти висувають свої театральні колективи. Тобто хто з київських театральних критиків набере більше голосів від театрів на свою користь — той і стане експертом. Цього разу долю київських спенсичних досягнень оцінювало тринадцятеро експертів — майже стіль-

цію «За кращу режисуру» претендують Едуард Митницький («Живий труп» на Лівому березі), Дмитро Лазарко і Юрій Одинокий (вищезгадані «День кохання...» та «Дрібний біс»). За «кращу чоловічу роль» змагатимуться Анатолій Хостікоєв (Хозе — «Кармен»), Олександр Гетьманський (Протасов — «Живий труп») та Микола Боклан (Жорж — «День кохання...»). Відповідно, за «кращу жіночу роль» — Жанна Ростальна (Жанна — знову «День кохання...») та Лада Роговцева (Розалі — «Обманута» у Театрі на Лівому березі). Цікава деталь: уперше в історії «Київ-

справді «великі театри» стали за нових економічних умов занадто громіздкими для того, щоб утримувати авторитет в очах ними ж «обраних» критиків! Мабуть, певні симптоми кризи ця ситуація таки відображає, — однак робити якісь однозначні висновки ризиковано, адже будь-яка премія (навіть Нобелівська) — то лиши гра смаків та інтересів. Та й в оцінках роботи «молодих» театрів серед критиків теж нема повної одностайності. Скажімо, чудова вистава Станіслава Мойсеева «Дон Жуан» до фіналу потрапила не як цілісне явище, а в «розібраному» вигляді. Та й премій, як завжди (на жаль чи на щастя?), менше, ніж хороших вистав і хороших ролей.

Христосфер ГРУША.

На знімку: Едуард Митницький, один з претендентів на «Київську пектораль-97».

Від суботи — до свободи

## ПОТАЄМНА СХОВАНКА ТАІСІЇ ТА ІГОРЯ

Розмовляючи з нашими знаменитостями на тему дозволя, починаєш співчувати їм усім одразу. Адже «зоряні» люди одностайно воляють про відсутність вільного часу як такого. Не виняток і чарівна Таїсія Повалій. Володарка золотого голосу української естради не може сказати впевнено, де буде наступних вихідних. Найпевніше — у дорозі. Останніми роками переїзди та гастролі — звичний спосіб її відпочинку, бо життя заповнене роботою. На щастя, як зауважує Таї, улюбленою.

Рожева мрія співачки, що подолати здійснюється, — збиратися вдома разом із сином Денисом, мамою та чоловіком Ігорем Лиху-то, поділитися душевним теплом. Неабияке задоволення для Таї — приготувати щось гурманське. А найвища радість — посидіти та послу-хати тишу, яка для виконавиці є найкращою музикою...

«Приблизно два рази на рік, — продовжує Таїсія, — нам з Ігорем вдається атетти від усіх. Є у нас одна схованка — чудовий ресторанчик, власник якого надає нам окремий кабінет. Там, вечорами при свічках, ми почувамось просто чоловіком і дружиною».



Світське

## Виховані грузини, жінки та машини



З'ясовується, на гастролі Валерія Меладзе не цікавить надмірний комфорт. «Головне, — каже співак, — щоб був теплий номер з гарячою водою і щоб годували». Тому Валерій не почувався ущемленим, навіть коли йому в Самарі надали для перебування... «Оку». Чи не було такому кремезному чоловікові незатишно у м'яко кажучи, компактному авто? Ні. Бо у Валерія є досвід. Коліс у своєму другому родному місті Миколасві (перше — Батумі) він з друзями катався на «Таврії». Було їх там аж 14 чоловік. А за кермом сидів 15-й.

На неподаний прес-конференції в Києві співака запитали і про стосунки темпераментних грузинів з жінками. Валерій розсудив: «Є виховані та невиховані грузини. Невиховани нічого в цих справах не досягають. А я — грузин вихований...»

### Афіша вихідних днів

#### ● Київ

Національна опера: субота — концерт Національної заслуженої капели бандуристів імені Г. Майбороди; неділя — вечір балету «Ганна Кушнірова» у колі друзів та учнів.

Національний драмтеатр імені І. Франка: субота — бурлеск-опера «Енеїда» І. Котляревського; неділя — прем'єра комедії «Бал злодіїв» Ж. Ануя.

Початок вечірніх вистав о 19 години.

#### ● Одеса

Академічний театр опери та балету: субота — опера «Богема» Дж. Пуччіні (о 18 години); неділя — балет «Дюймовочка» Є. Русінова (о 12 години); балет «Сильфіда» Х. Левен-схольда (о 18 години).

### Погода

21 березня в Україні мокрий сніг, ожеледь, хуртовина. Температура відь від 2 градусів морозу до 3 тепла. Вночі 3—8 градусів морозу. 22 березня очікується ускладнення погодних умов.

На Київщині цими днями денна температура від 2 градусів морозу до 3 тепла, нічна — 4—8 градусів морозу.

Український гідрометцентр.

### Замість репортажу

## Під владою ритмів XXI століття

**ПЕРШИЙ** міжнародний фестиваль сучасного танцю резонансний не лише тому, що його організували авторитетні культурні центри і фонди України, Польщі, Німеччини, Франції, Швеції, Англії та США. Найцікніше те, що це був парад різних стилів хореографії, де кожний учасник крокував на власний манер. Центральна подія — семінар з техніки сучасного танцю за участю відомих майстрів. Віцею цього парад — гала-концерт «Танець XXI століття» в Національній опері.

**СИЛУЕТИ.** Початковий «удар» глядацької цікавості та скепсису гідно витримала п'ятірка польських танцівників з «Балету сучасних форм» (хореограф Е. М. Бірчинський). Після цієї лямки варіацією на стару тему «Дюво» магнітували залі Г. Гори та А. Гусєвіч з Німеччини (тривалий шлях навколосвіта у ритмі серця, напівишлях, неможливість піднятися...).



терки І. Тераше — панування сучасного ритмічного вишуканого коекотування. «Бесі-дес» (хореограф Е. Козак) — такий собі «спірт суності», гра символами. Польський дует — знову «він-вона», знову нетривіальний. Атрибути «побутової» замальовки — кінооператор, шпалька, перука, прасувальна дошка... Наступні гарчі оплески — незбагненний швед Еві Лілі.

Хореограф Ал-да Рубіна — жит-теданий вихор на тлі «імпортно-го» самокопання і тривоги. Підтвердження того — поставлені нею номери для учнів Київського хореографічного училища та москвички О. Лі... Вихід хореографа і виконавиці Ф. Лескюра та його пар-

**СПОСТЕРЕЖЕННЯ.** Нова хореографія — подруга всіх мук. Їй не чужі філософія, технічний прогрес, кіч і все, що є на світі... Українці академічними, німці драматичними, французи екстремістичними, поляки психологічними... Скільки країн — стільки рівноправних гілок на дереві «танцювальності» еволюції.

**СУДЖЕННЯ.** Частина пересічних глядачів, влягаючи пальта, висловлювалися приблизно так: «Над нас це недостатньо. Ми виховані не на цьому». Уже розписуючись на за «не нас», а за вітчизняну танцювальну культуру, репортажі від хореографів ографічного училища та москвички О. Лі... Вихід хореографа і виконавиці Ф. Лескюра та його пар-

За такої okazji розставити акценти може лише президент фестивалю Олег Калішенко, який визнає, що українська сучасна хореографія «не мала наукової, методичної та практичної підтримки». Об'єктивну необхідність енергійного імпульсу в її розвитку пан Калішенко пов'язує з «динамікою вхождення України у світовий мистецький процес».

На знімку: Юхана Бюрман (Швеція). Ольга КЛЕЙМЕНОВА.

### Четвертий назвали, як менестреля

Треба напружити мозок, щоб віднайти зв'язок між училем лютчиків і Таганкою, Володимиром Висоцьким і Черніговом. Проте саме в цьому обленції, у колишньому Будинку обсерваторії розформованого лютного училища, режисер Володимир Ершов створив драмтеатр імені В. Висоцького. До речі, режисер десять років працював у театрі на Таганці. А дебютував новонароджений театр, четвертий у місті, п'єсою «Друга смерть Жанни д'Арк» С. Цанова.

### Про те, що було і буде

#### Бал талантів на «Балу злодіїв»

У неділю в столичному театрі імені І. Франка відбудеться прем'єра вистави з майже символічною для наших часів назвою — «Бал злодіїв» (постановка С. Данченка, художник Н. Рудюк). У цій іскрометній комедії Жанна Ануя зайняв блискучі актори: Оля Ткаченко, Олександр Петухов, Степан Олексенко, Михайло Крамар,

Володимир Горобей, Людмила Смордінна, Поліна Лазова, Остап Ступка, Назар та Лесь Задніпровські.

На знімку: Тетяна Олександрівна (Жульєтта) та Остап Ступка (Густав) у виставі «Бал злодіїв».



## Голос України

Засновник — Верховна Рада України.

252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5. Газета виходить з 1 січня 1994 року.

В.о. головного редактора А. ГОРЛОВ. Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПРАВДЕНКО (головний редактор), С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДА (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; ВИДІЛ РЕКЛАМИ — 441-89-34, 441-89-44; телефакс — 449-85-62.

E-mail: sekret@golos.relc.com

За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодатець. Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій. За точність викладених фактів відповідальність несе автор. Рукописи не повертаємо. Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідцтво про рестрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 260902.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. Зам. 0311053.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0